

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2018 Sayı: 65

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Mart ayı ile birlikte doğanın uyanışına tanık oluruz. Patlayan her bir tomurcuk, yaşama sevincini ve umudu artırır. Güneşin ısıtmaya başlayan ışınlarıyla yeniden canlanır ve hareketlenir tüm doğa, insanlar ve toplum...

Onun içindir ki, 21 Mart yani Newroz, “yeni bir gün” olarak kutlanır tüm Ortadoğu halklarında. Kışın soğuk günlerinin geride kalması, baharın muştusudur halklara bayram yaptırır...

Ama bir bayram daha kana boğulmuştur. Emperyalizm ve işbirlikçileri uzun yıllardır Ortadoğu’yu kan gölüne çevirdi. Önce Irak, sonra Suriye her tür vahşetin uygulandığı ülkeler oldu. Ne yazık ki bu suça Türkiye de ortak. Uzunca bir süre “yardım-yatakılık” yaptıktan sonra, şimdi boylu boyunca içindedir. Ancak evdeki hesap çarşıya uymamakta, her adımda tökezlemektedir.

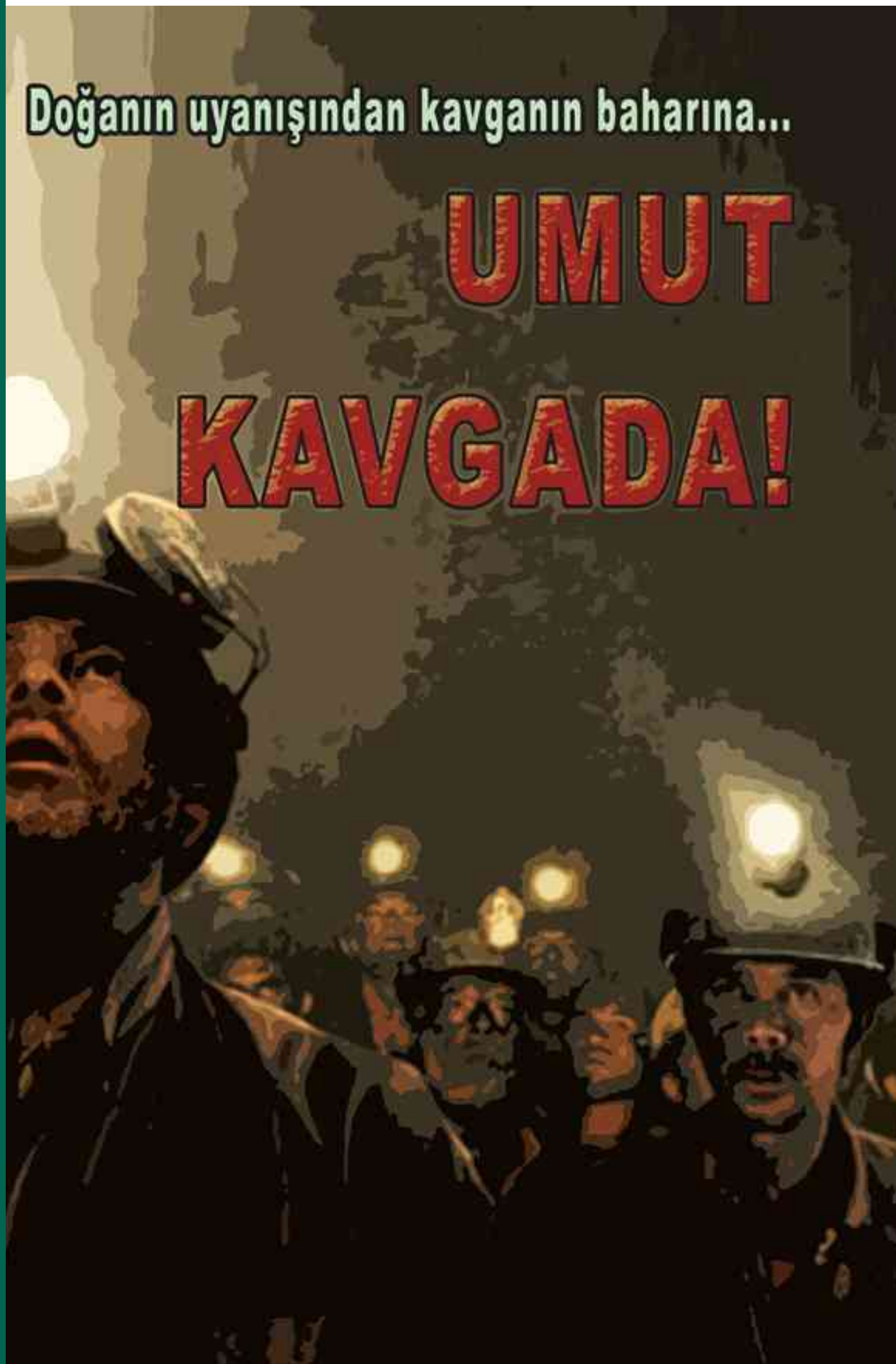
Suriye savaşı başladığı andan itibaren kurduğu tüm hayalleri hüsrana biten AKP hükümeti, “yenilen pehlivan” misali güreşe doymuyor. Üç gün içinde “Şam’da Emevi Cami’de namaz kılmak” hayalleri kuruyordu; Halep’teki Süleyman Şah türbesini bir gece yarısı kaçırmak zorunda kaldı. Şimdi “Afrin, İdlib, Menbiç” diye Suriye kentlerini sıralıyor, hatta “Fırat’ın doğusu”na geçerek Kuzey Suriye’yi tümünden işgal etme hayalleri kuruyor.

Elbette bu söylemler esas olarak içe dönüktür; kitlelerde milliyetçi-şoven duyguları canlı tutmak içindir. Artan asker cenazelerine tepkileri önlemek, hatta “şehitlik” övgüsüyle halkın savaşa gönüllü hale gelmesini sağlamaktır. Öyle ki, bir mitingte Erdoğan, asker üniforması giymiş küçük bir çocuğu kürsüye çıkarıp, şehit düştüğünde cebindeki bayrağın üstüne serileceği söyledi. Neredeyse her gün bir toplantıya katılarak şoven histeriyi örgütüyor ve medya aracılığıyla bunu kanıksatmaya çalışıyor.

Sayfa 2’de sürüyor

Doğanın uyanışından kavganın baharına...

**UMUT
KAVGADA!**

Doğanın uyanışından kavganın baharına...

UMUT KAVGADA!

Diğer yandan savaş karşıtı her tür eylem yasaklanmış, bir tweet dahi suç olmuştur. Kitle örgütlerini, sendikaları baskı altında tutarak, iyice işlevsiz kılmak amaçlanmaktadır.

Bütün bu baskı ve şiddet, savaş çıkırtkanlığı boş yere değil. AKP hükümeti kitle desteğini yitiriyor. Uzun bir süredir aşağıya doğru gidişi durduramıyor. En son referandumda yenildiği apaçık ortadadır.

İçteki sıkıntıları dışa yöneltme, bir “düşman” yaratarak savaş çıkarma, zorda kalan her faşist diktatörün klasik yöntemidir. Ancak onların sonunu da bu savaşlar getirmiştir. Ya da yaşanmakta olan çöküntüyü ötelemiş, fakat durdurmaya yetmemiştir.

Suriye savaşı da AKP hükümetinin kan kaybına çare olmayacaktır. Zaten savaşta bir tıkanma yaşadıkları görülmektedir. Erdoğan’ın “bu yaz sıcak geçecek” sözü, savaşın uzayacağını itirafıdır. Suriye’de yaşayacakları bir yenilgi, -üstünü ne kadar örtmeye çalışsalar da- sonlarını hızlandıracaktır.

AKP ve Erdoğan’ın bir süredir devam eden arayışları bunu durdurabilmek içindir. Yıllardır koalisyon hükümetlerinin kötülüğü üzerinden “tek parti hükümeti”ni savunarak kitesini kandıran AKP, MHP ile fiili koalisyonunu resmileştirmekte; hatta içine BBP, Huda-Par gibi partileri katarak “ittifak bloku”nu genişletmektedir.

Seçim hilelerinde “usta”laştıkları ve uzunca bir süredir bu şekilde ayakta kalabildikleri artık kimse için sır değil. Belli ki bu hileler de artık kesmiyor! Mühürsüz oy pusulalarından, sandık başında polis ve asker durmasına kadar, bugüne dek yaptıkları tüm anti-demokratik uygulamaları yasal hale getirmek istiyorlar. MHP ile birlikte hazırladıkları yeni seçim yasa tasarısı, sandıktan birinci çıkmak için en ince detaylarına kadar düşünülmüş değişikliklerle dolu.

Bunun karşısında muhalefet partilerinin yaptıkları tek şey, anayasa mahkemesine başvurmaktır! Sanki anayasa mahkemesi kendini fiilen devre dışı bırakmamış; ya da AKP işine gelmeyen mahkeme kararlarını “tanımıyorum” diyerek bildiğini okumamış gibi...

AKP’nin 16 yıl gibi uzun bir süre tek başına hükümet olabilmesi, bu denli pervasız saldırılar yapabilmesi, esas olarak muhalefetin sefaletinden dolayıdır. Hala düzen-ici muhalefette bu yönde bir değişim yoktur. Son yapılan CHP ve HDP kongreleri, kendi tabanlarında bile hayal kırıklığı yaratmıştır.

Nasıl yaratmasın ki? Seçim hilelerinin ayyuka çıktığı ve AKP’nin bu durumu yasal hale getirmeye hazırlandığı, üstelik OHAL’in hüküm sürdüğü bir dönemde, sanki her şey normalmiş gibi CHP ve

HDP 2019 seçimlerine hazırlanmakta; kitleleri yine “sandığa sahip çıkmaya” çağırılmaktadır.

Bu koşullarda sandığa gitmek, AKP’ye sunulacak en büyük destektir. Her şekilde AKP’nin kazanacağı belli olan bir oyuna alet olmak ve ona meşruiyet zemini sağlamaktır. AKP’yi durdurmanın tek yolu, seçim oyununu bozmaktır. Muhalefet partileri daha şimdiden başta OHAL’in kaldırılması, anti-demokratik uygulamalara son verilmesi ve seçim güvenliği konusunda bir adım atılmadan seçimlere katılmayacaklarını duyurmalıdır. AKP üzerinde bir basınç kurulmak isteniyorsa, en büyük yaptırım budur.

Hükümeti ve muhalefetiyle düzen partileri seçime odaklanmışken, kitleler işsizlik ve hayat pahalılığı altında kıvrılmaktadır. En son ekmeğin gramajı düşürülerek bir zam daha yapılmıştır.

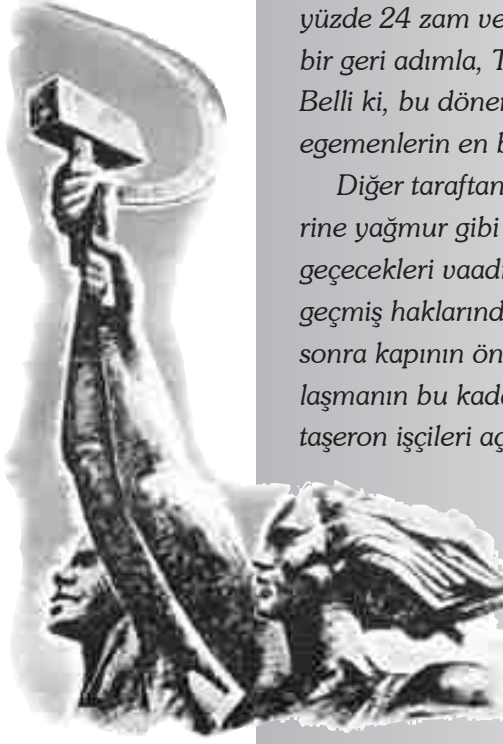
Milliyetçi-şoven duyguları ayakta tutmak için sürekli “yerli ve milli” olmaktan dem vuran hükümet, ABD’nin tarım tekeli Cargill’e daha fazla pazar açabilmek için 14 Şeker Fabrikasını özelleştirme kararı aldı. Orada çalışan işçilerden şeker pancarı üreticilerine kadar geniş bir kesim, işsiz kalmakla karşı karşıyadır.

Öte yandan “taşerona kadro” yalanı ile kandırılan onbinlerce işçi, haklarından feragat ettikleri gibi, işlerinden de olmuşlardır. İşsizler ordusu katlanarak büyümekte, bu da çaresizliği ve umutsuzluğu arttırmaktadır. İşsizler artık kendilerini yakarak seslerini duyurmaya çalışmaktadır.

Umutsuzluğun panzehiri mücadeledir. “Umutsuzluk ve karamsarlık, yıkımın nedenlerini kavrayamayan, çıkış yolu göremeyen, mücadele yeteneğini kaybetmiş insanlara ait bir sorundur.” diyor Lenin. Öyleyse bıkmadan-usanmadan kitlelere “yıkımın nedenleri”ni anlatacağız, “çıkış yolu”nu göstereceğiz ve yeniden mücadelenin içine çekeceğiz.

Doğanın canlanması gibi, toplumlar da belli bir birikimin üzerinden silkinir ve ayaklanır. 8 Mart’la başlayan Mart ayı, “kavganın baharı”dır aynı zamanda.

Bizim kavgamız, sınıf kavgasıdır. Ve bu kavgada umutsuzluğa yer yoktur! Umud, ne düzen partilerinde, ne de seçimlerde! Umud sadece ve sadece kendi gücümüze güvenerek yükselteceğimiz kavgadadır!

Okurlara...

Merhaba,

Mart ayı kavganın baharını müjdeler bizlere.

Doğanın uyanışı, sınıf mücadelesinin yükselişine eşlik eder. Bu yıl Mart ayını metal işçilerinin kazanımı ile karşıladık. Son iki yıla damgasını vuran “metal fırtınası”nın burjuvazide yarattığı korku, işçilerin kararlı duruşu ile birleşti. Yeni bir grev dalgası ile karşılaşmak istemeyen MESS patronları, yüzde 24 zam ve “iki yıllık sözleşme” gibi önemli bir geri adımla, TİS’i imzalamak zorunda kaldılar. Belli ki, bu dönem işçi sınıfının ayağa kalkması, egemenlerin en büyük korkusu.

Diğer taraftan, saldırılar işçi ve emekçilerin üzerine yağmur gibi yağmaya devam ediyor. Kadroya geçecekleri vaadiyle kandırılan taşeron işçileri, geçmiş haklarından feragat dilekçesi imzaladıktan sonra kapının önüne konuyor. İşsizliğin ve yoksullaşmanın bu kadar boyutlu olduğu günümüzde, taşeron işçileri açlığa mahkum ediliyor.

Ve bu pervasız sömürü çarkını sorunsuzca sürdürmek isteyen AKP, seçim yasasını yeniden değiştirerek, bir sonraki seçimleri de garanti altına almaya çalışıyor.

Çok yönlü sürdürülen bu saldırganlık karşısında, kavganın baharını güçlendirmekten, sınıf savaşını yükseltmekten başka yol bulunmuyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

65. Sayıda

3	Afrin cephesinde emperyalist hesaplar
5	Demirtaş 14 ay sonra mahkemede
6	Çağdaş Büyükbaş serbest bırakılsın
	Metal’de TİS imzalandı
7	İşçilere “OHAL”, patronlara “olağanüstü kar”
8	Sıtkı’ya...
9	Çocuklara dokunmayın!
10	Bir CHP kurultayı
11	HDP’de yeni dönem
12	ÇKP 19. Kongresi: “Çin çağı” başlıyor
14	Şehir hastaneleri
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
19	Kadınların eşitlik mücadelesi

Yayın Sahibi: Çağdaş Büyükbaş, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Murat Tokdemir

Adres: Mecidiyeköy mah. Dereboyu cad. No: 19/A, Erok Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, www.proleterdevrimciduruş2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 65, Mart 2018, 2 TL(KDV Dahil)

Afrin'e dönük işgal saldırısı başladığında, hükümet birkaç gün içinde biteceğini, Afrin'in TSK kontrolü altına alınacağını ileri sürüyordu.

Geçen bir aydan fazla süre içinde bunun böyle olmadığı görüldü.

İşgal başladıktan iki gün sonra "yağmur yağdı", "çamur vardı", "PYD'nin beton blokları engel oldu" vb. bahaneler ileri sürülmeye başlandı. Son olarak Erdoğan, "bu yaz sıcak geçecek" diyerek savaşın aylarca sürebileceğini itiraf etmiş oldu.

TSK neden bu kadar zorlanıyor

Fırat Kalkanı adı verilen hareket, 24 Ağustos 2016'dan 29 Mart 2017 tarihine kadar, toplamda 7 ay 5 gün sürmüştü. Bu süre boyunca 2015 km²'lik bir alan ele geçirilmişti. Afrin 2033 km²'lik bir alan,

güne, Kürt halkı savaş tecrübesi biriktirdi. **2014'te Kobane savaşından itibaren daha etkin bir güce ulaştı. ABD ile yaptığı işbirliğinin bir parçası olarak özel kuvvetler eğitimi aldı, komuta düzeyini yükseltti** ve silah gücünü artırdı. Bugün YPG'nin elinde zırhlı araçlardan tanksavar füze sistemlerine, İHA'lara kadar her türden ağır silah ve savaş gücü var. Bütün bunlar, kendi tarihinde varolan gerilla savaşı birikimlerinin üzerine bindi ve Kürt halkının askeri gücünü daha da profesyonelleştirdi.

İkincisi, askeri uzmanlar gerilla savaşı veren bir gücün karşısındaki düzenli ordunun en az 1'e 3 oranında sayıya sahip olması gerektiğini söylüyorlar. Yani 30 bin kişilik bir gerilla birliğini yenebilmek için, en az 90 bin kişilik düzenli ordu gerekiyor. Afrin'deki savaş

medyada kahramanlık menkıbeleri okunurken, yaralı bir askerin söylediği "günlerce top atışı ve bombardıman yaptık, sınırı geçtikten sonra 200 metrede vurulduk" sözleri son derece çarpıcıdır.

Keza Rus askeri uzmanlar da ÖSO'nun savaşmadığını TSK'nin ise yeterince hazırlık yapmadığını; bu nedenle sahada sıkışıp kaldığını, ayrıca askeri araçların karayolunda dümdüz ilerlemesi gibi önemli askeri hatalar yapmakta olduğunu anlatıyor.

Dördüncüsü, halk Afrin'i terketmiyor. Başka sivil bölgelerde yaşanan göç burada yaşanmıyor. Dış çeperlerden içeriye doğru kısmi bir göç hareketinin dışında, Afrin halkı direnmeye hazır olarak bekliyor. Bu koşullarda "sivil katliamları"nın dünya kamuoyunda yaratacağı etki, TSK'nın bir başka açmazını oluşturuyor. Ve TSK'nın elinde "sivil kıyafet giymiş teröristler saldırdı" argümanının dışında başka bir dayanak kalmıyor.

Tüm bu unsurlar, TSK'nın savaş "başarısını" daha da zorlaştıran-uzaklaştıran etkenler olarak karşısında duruyor.

Emperyalistlerin hesapları

2014 yılındaki Kobane direnişi dünya genelinde öylesine büyük bir etki yaratmıştı ki, emperyalistler Kürt hareketinin yanında olduğunu göstermek için uğraşmışlardı. Yapılan askeri yardımların yanında, açık bir sahip çıkış da söz konusuydu. PYD ve YPG temsilcilerinin Fransa'da Elysee Sarayı'nda ağırlanması, YPJ'li kadın savaşçıların ABD'nin moda dergilerinde gerilla kıyafetiyle kapak olması ilk akla gelenler.

Şimdi ise, **sanki Afrin savaşının üzerinde bir görünmezlik perdesi var. Emperyalistler konuya göz ucuyla bakıyor ve bekliyorlar.** Gerçekte, ABD ve Rusya başta olmak üzere emperyalistler, Türkiye'nin Afrin savaşına şimdilik izin veriyor, ön açıyorlar.

Mesela Türkiye'nin Afrin'e girmesinin neredeyse kesinleştiği bir tarihte, **ABD'nin IŞİD ile mücadele temsilcisi Albay Dillon, 16 Ocak'ta yaptığı açıklamada "Afrin, operasyon alanımız içinde değil" dedi.** İşgal başladıktan sonra ise ABD Dışişleri Bakanı Tillerson "İki NATO müttefikinin karşı karşıya geleceğini düşünmüyorum" diyerek, Afrin için Türkiye'nin karşısına çıkmayacaklarını ifade etmiş oldu.

BM-Güvenlik Konseyi işgal başladıktan hemen sonra 23 Ocak günü aldığı kararla, Afrin'e yönelik işgalin durdurulmasını değil, "ölçülü olunması"nı

Afrin cephesinde emperyalist hesaplar

yani yaklaşık Fırat Kalkanı ile ele geçirilen kadar bir arazi söz konusu.

Ancak **Afrin ile Cerablus arasında temelde önemli farklılıklar var. Öncelikle Cerablus'ta birçok alan savaşılmasın, IŞİD güçleri ile ÖSO'nun yer değiştirmesi, hatta kimi zaman IŞİD'çilerin kıyafet değiştirerek ÖSO'ya geçmesi gibi yöntemlerle alınmıştı.** "Halk" olarak orada varolan güçler de radikal cihatçı çetelerin kitesine dönüşmüş, bu nedenle cihatçılarla ve AKP Türkiye'si ile nispeten "barışık" kesimler söz konusuydu. Savaşmak gereken yerlerde ise ÖSO'nun hiçbir savaş gücünün olmadığı, her savaşta tamamen döküldüğü, TSK'nın ise önemli kayıplar verdiği biliniyor.

Şimdi ise TSK'nın karşısında alanını savunmaya kararlı bir savaş gücü var. Kürt halkı için Afrin savaşı bir yanı sıra ilk defa kendi yönetimlerini (özerklik bile olsa) kurmaya bu kadar yaklaşmışken ve bu kadar etkin bir güce ulaşmışken, buna sıkıca tutunma isteği anlamına geliyor. Bir yanı sıra da Sur, Cizre gibi Kürt kentlerinde yaşanan yıkım ve katliamların bir rövanşı olarak görülüyor.

Üstelik 2011'de Suriye'de emperyalist savaş ve cihatçı işgal başladığı günden bu

gücünün 30 bin kişi, milis katılımıyla 50 bin olduğu söyleniyor. (Bu rakamlar farklı kaynaklarda 100 bine kadar çıkartılıyor.) Ve buna, Rojava'nın dört bir yanından YPG güçleri eklenmeye devam ediyor. Suriye hükümetinin açtığı bir güzergah üzerinden, Afrin'e sürekli insan ve ağır silah sevkiyatı yapılıyor.

Afrin'i işgal için "mayın eşiği" olarak ileri sürülen ÖSO çetelerinin bir savaş gücü olmadığı zaten biliniyor. **"NATO'nun en güçlü ikinci ordusu" olan TSK'nın da bu savaşı etkin biçimde veremediği, veremeyeceği ortaya çıkmış durumda.** Öyle ki, PÖH (Polis Özel Harekat), JÖH (Jandarma Özel Harekat) gibi kontra güçlere ihtiyaç duyduklar. Kürt halkına dönük kent savaşında öğrendikleri yöntemleri uygulamaları için JÖH'leri ve PÖH'leri Afrin'e taşımak zorunda kalıyorlar.

Üçüncüsü, Cerablus ile Afrin arasında arazi farkı var. Cerablus, savaşmanın kolay olduğu düz ova iken, Afrin dağlık ve ormanlık bir alan. Her metrekaresi için savaşmak gerekiyor. Üstelik yıllardır bir savaşın içinde yaşayan Afrin'de, beton tünelleri, yeraltı geçişleri vb. ile çok ciddi bir hazırlık ve saha üstünlüğü söz konusu. İşgalin başladığı ilk hafta, yandaş

2011'de Suriye'de emperyalist savaş ve cihatçı işgal başladığı günden bu güne, Kürt halkı savaş tecrübesi biriktirdi. 2014'te Kobane savaşından itibaren daha etkin bir güce ulaştı. ABD ile yaptığı işbirliğinin bir parçası olarak özel kuvvetler eğitimi aldı, komuta düzeyini yükseltti ve silah gücünü artırdı. Bugün YPG'nin elinde zırhlı araçlardan tanksavar füze sistemlerine, İHA'lara kadar her türden ağır silah ve savaş gücü var.

Afrin'deki savaşın şiddeti, YPG'nin Deyr-ez Zor'daki güçlerini ve manevralarını sınırlandırmış oldu. ABD'nin hedefi, Deyr-ez Zor'da YPG kontrolünün kurulması. Ve Suriye-Irak hattındaki en önemli güzergahlardan biri olan bu noktada hızla bir ABD askeri üssünün inşası. Ancak YPG Afrin'de "oyalanırken", Rusya Deyr ez Zor'a yüklenme olanağı buldu.

istedi. İşgal başladıktan bir ay sonra ise, Suriye'de "ateşkes" ilanı kararlaştırırken Afrin'i değil, Rusya ve Suriye Ordusu'nun Doğu Guta kuşatmasını temel aldı; "çatışmasızlık" açıklamasını özel olarak Şam'ın Doğu Guta banliyösü için istedi. BM-GK'nın beş üyesi ABD, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa bu kara ortak oldu.

Afrin saldırısı başladığında, AB "endişeliyiz" açıklamasını yaptı.

Rusya, Suriye'nin hava sahasını TSK uçaklarının kullanmasına izin vererek ve Afrin merkezdeki Rus birliklerini Afrin'in güneyindeki Tel Rifat'a çekerek Türkiye'nin işgaline gözyummuş oldu.

İşgale doğrudan karşı çıkan iki ülke vardı. İran onaylamadığını söyledi. Suriye ise Türkiye'nin Afrin'e saldırması durumunda hava savunma sistemlerini devreye sokacağını (yani savaşacağını) söyledi; ancak Rusya'nın durdurmasıyla harekete geçmedi.

Burada özellikle ABD ve Rusya'nın bu saldırıya neden izin verdiği, neden tepki göstermediği sorusu devreye giriyor.

ABD açısından, bu sorunun cevabı daha basit aslında: Türkiye'yi karşısına almayı göze alamadı! ABD bir süredir, "Türkiye olmazsa Ortadoğu'yu kaybederiz" değerlendirmesi yapıyor ve Türkiye ile ilişkileri düzeltmeye çalışıyor. Bunun pratikte çok fazla karşılığı olmuyor elbette, çünkü Türkiye'nin talepleri, ABD'nin temel çıkarlarıyla çelişiyor. Yine de Türkiye ile arayış fazla bozmadan ilerlemeye çalışıyor. Bu nedenle işgal karşısında sessiz kalıyor.

ABD'nin Ortadoğu'daki en büyük güvencesi haline gelen YPG'yi böylesine ortada bırakması ise, şaşırtıcı değil. Bu durum, ABD'nin genel olarak yaşadığı güç kaybı ile ilgili. ABD, Ortadoğu savaşında hedeflerinden hiçbirini tam olarak gerçekleştiremedi. Irak'ı işgal etti; ancak Irak üzerinde İran etkisinin

artmasını seyretmek zorunda kaldı. Suriye savaşını başlattı; İran ve Rusya'nın devreye girilmesiyle Suriye savaşının kaybedeni oldu.

Son aylarda, bu durumu değiştirmek için attığı adımlar da boşa çıktı; kaldırdığı taşlar ayağına düştü. Mesela İran'ı zayıflatmak için Lübnan Başbakanı Hariri'nin Suudi Arabistan'da tutuklanması sağladı. Rusya ve İran'ın tepkileri öylesine yükseldi ki, Hariri'yi ülkesine geri göndermek zorunda kaldı. Irak Kürdistanı'nın referandum yaparak bağımsızlık kararı almasını, bu karar ile Irak hükümeti üzerinde baskı kurmasını istedi; bağımsızlık referandumu Kürdistan topraklarının yüzde 40'ının ve hatta sınır kapılarının Irak hükümetine

devredilmesi ile sonuçlandı. ABD, Ortadoğu'daki en "kadim" müttefiklerini böylece ortada bırakmış oldu.

Bugün ABD'nin elindeki en etkili güç olan YPG ile kurduğu ilişki de, Türkiye'nin baskısından etkileniyor. ABD, "Fırat'ın doğusunda" yayılacak bir Kürt bölgesini yeterli buluyor. Fırat'ın doğusunda oldukça önemli bir hattın, Rakka'dan Deyr-ez Zor'a uzanan bölgenin YPG'nin kontrolüne geçmesini sağlamış durumda. ABD'nin kontrolü altında bulunan IŞİD'in, bazı bölgeleri doğrudan YPG'ye devretmesi nedeniyle, bu hattın kontrolünü Suriye Ordusu'ndan daha etkin ve daha hızlı bir biçimde sağlamayı başardı. Böylece Irak-Suriye hattını önemli ölçüde darbelemiş oldu. Üstelik Deyr-ez Zor'daki petrol yataklarını da YPG'nin kontrolüne almasını sağladı.

Haritanın bu şekillenışı, ABD için şimdilik yeterli görünüyor. Türkiye'yi daha fazla karşısına almaktan, "Fırat'ın batısı"ndan çekilmeyi göze alabilecek durumda. **Yani Afrin hareketine sessiz kalmanın yanı sıra, yarın Menbiç'e TSK saldırısı gündeme geldiğinde de tavırsız kalma ihtimali bulunuyor.** Böyle davranarak, Türkiye'yi yanına çekebileceğini, en azından karşısına almayacağını düşünüyor.

ABD açısından Afrin'i "sorun" haline getiren bir unsur da, Afrin'deki Rus varlığı. Bugüne kadar Rojava genelinde ABD ile kurulan işbirliği, Afrin'de karşılık bulmadı; Afrin'e Rus birlikleri girdi, Rus askeri üssü kuruldu. **ABD, "kendisine ait" görmediği Afrin'i bırakmakta bir sakınca duymuyor.** YPG'yi de "Fırat'ın doğusu"na çekilmeye ikna etmeye uğraşıyor.

Rusya'nın neden bu saldırıya izin verdiği konusu ise, daha karmaşık. Rusya'nın hem Türkiye hem de YPG ile ilgili çok fazla hesabı, çok fazla

hamlesi söz konusu çünkü.

Birincisi ve en önemlisi, Türkiye'nin önünü açarak YPG'nin ABD ile olan ilişkisini cezalandırmış oluyor. Rusya "Yeni Suriye"de Kürtler için bir çeşit özerklik teklifini Ocak 2017'deki ilk Astana toplantısında sunduğu anayasa taslağında somut biçimde ifade etti ve sonrasında da bundan geri adım atmadı. Tersine, muhaliflerin ve Türkiye'nin tepkilerine rağmen, bu konuyu BM gündemine de getirmeye hazırlanıyor. Bu "teklif"ine karşılık YPG'nin halen ABD ile birlikte hareket etmesi, hatta Rusya ve İran için büyük önem taşıyan Rakka-Deyr ez Zor işgallerine girişi, Rusya'nın tepkisini çekti. Şimdi Kürt hareketine, Menbiç'ten sonra ikinci defa "Türkiye kartı"nı göstermiş oldu.

İkincisi, Afrin'deki savaşın şiddeti, YPG'nin Afrin'e güç kaydırmasına neden oluyor. Suriye Ordusu'nun denetimi altındaki bölgeden Afrin'e insan ve silah geçişleri sağlanıyor. **Bu hareketlilik, YPG'nin Deyr-ez Zor'daki güçlerini ve manevralarını sınırlandırmış oldu.** ABD'nin hedefi, Deyr-ez Zor'un IŞİD'den tamamen temizlenerek YPG'nin kontrolünün kurulması. Ve Suriye-Irak hattındaki en önemli güzergahlardan biri olan bu noktada hızla bir ABD askeri üssünün kurulması. Ancak YPG'nin dikkati Afrin'e yönelince, Deyr-ez Zor'daki planlarda gecikme oldu. Rusya'nın önceliklerinden biri olan bu bölgede, Suriye Ordusu'nun hareketliliği de arttı. Yani Rusya, YPG Afrin'de "oyalanırken", Deyr ez Zor'a yüklenme olanağı buldu.

İkincisi, dikkatlerin Afrin'e yöneldiği bir sırada, Rusya ve Suriye Ordusu Şam'ın kenar mahallesi olan Doğu Guta'da cihatçılara karşı saldırı başlattı. Doğu Guta, Suriye'de savaşın ilk başladığı, cihatçıların ilk ortaya çıktığı, sivil nüfus yoğunluğu olduğu için savaşın en zor olduğu alanlardan birisi. Başkentin göbeğinde, sürekli Şam merkezine saldırılar düzenlenen, roketler atılan bir mahalle. Bu "çıban"ın temizlenmesi, Rusya açısından acil görevlerden birisi. Dünya kamuoyunun Afrin'e odaklandığı bir süreçte, Doğu Guta "temizliğini" de aradan çıkarmayı planladı. (Bu planı tam olarak tutmadı, emperyalistler Doğu Guta'daki IŞİD'çilerin hamisi olduklarını hemen gösterdiler; ama başlarken Rusya'nın hesabı buydu.)

Üçüncüsü, İdlib konusunda Rusya'nın Türkiye'ye karşı rahatsızlıkları bir seviyeye ulaşmış durumdaydı. Astana toplantısında Rusya-İran-Türkiye arasında İdlib'i kontrol anlaşması yapıldığında, hedeflenen bu üç ülkenin İdlib'deki cihatçılarla çatışması ve onları etkisiz hale getirmesi idi. Ancak Türkiye, doğrudan Heyet Tahrir Şam ile işbirliği halinde İdlib'e girdi; cihatçılarla hiçbir çatışmayı başlatmadı.

Dahası AKP, Nusra dahil İdlib'teki çeşitli cihatçı çetelerle 17-18 Eylül 2017 tarihinde Cilvegözü Sınır Kapısı'nın hemen yakınında bir toplantı yaptı; toplantıda bir meclis oluşturuldu. AKP'nin topladığı o meclis, 2 Kasım 2017'de, yani Türkiye İdlib'e girdikten bir ay sonra, İdlib'de "Milli Selamet Hükümeti" ilan etti. Üstelik İdlib'deki cihatçı

örgütlerin önemli bir kısmı, savaşın yeni başladığı yıllarda, Antakya Operasyon Odası'nda planlan biçimde Türkiye'den giriş yapmıştı. Sonuçta, **İdlib'de cihatçıları kontrol etmesi beklenen Türkiye, bölgede kendisine bağlı bir "hükümet" kurmuş;** Suriye'ye dönük işgal planını en somut haliyle göstermiş oldu.

Rusya için bardağı taşıran damla, 31 Aralık ve 5 Ocak günleri Hmeymim Üssü'ne düzenlenen saldırıların İdlib'de Türkiye'nin kontrolündeki bölgelerden gelmesi oldu. Rusya bu saldırılar konusunda Türkiye'yi doğrudan suçladı.

Ancak Rusya, tüm bunlara rağmen Türkiye'yi karşısına almayan bir politika izledi. Türkiye'nin Afrin ısrarına göz yumuyormuş gibi görüldü; Afrin'e girmesine, sessiz kalarak yeşil ışık yaktı. Türkiye'nin Afrin hareketi, İdlib'deki cihatçıların da desteğini gerektiriyordu. **İdlib cihatçıları, Türkiye'ye destek için Afrin yönüne doğru güç kaydırınca, Rusya'nın İdlib operasyonu hız kazandı.** İdlib'de stratejik bir nokta olan Ebu Zuhur Üssü Suriye Ordusu'nun eline geçti. Yine stratejik bir konum olan Şam-Halep uluslararası karayolunun önemli kısmı temizlendi. Türkiye Afrin'de fazla ilerleyemiyor, ancak Rusya İdlib'de önemli kazanımlar elde ediyor.

Sonuçta Rusya, çok yönlü hesaplar üzerinden Türkiye'nin Afrin'e girişine sessiz kaldı.

Afrin'de ne olacak

ABD açısından, Türkiye'nin Afrin'i almasında bir sorun yok. Üstelik Afrin'i aldığı koşulda ABD ile ilişkileri daha iyi olarsa, ABD buna yardım bile edebilir. ABD'nin YPG konusundaki hedefi başlangıçta Türkiye'nin sınırında bir "Kuzey Koridoru" oluşturmaktı; şimdi ise Suriye-Irak sınırını kopartacak bir "Doğu Koridoru" oluşturmayı ve Deyr-ez Zor petrollerini ele geçirmeyi daha fazla önemsiyor. YPG'yi de bu doğrultuda savaştırıyor. Bu hedef için, YPG'nin "Fırat'ın doğusuna" çekilmesi ve Fırat'ın batısındaki topraklarından vazgeçmesi, ABD için belirleyici bir önem taşıyor. "Bağımsız Kürdistan" konusu ise, biraz gelişmelere bırakılmış durumda.

Rusya için ise Afrin birçok açıdan önemli. En başta YPG'ye bir uyarıda bulunmak istiyor, ancak YPG'yi kaybetmek istemiyor. Afrin savaşını, YPG'ye "benimle işbirliği yapmazsan karşında Türkiye'yi bulursun" tehdidi olarak kullanıyor. Keza ABD'yi Suriye'den kovmanın tek yolunun YPG ile ilişkisini bitirmek olduğunu biliyor. **İkincisi, Türkiye Afrin'i aldığı koşulda Cerablus'tan İdlib'e kadar çok geniş bir alan Türkiye'nin kontrolüne girmiş olacak.** Bu kadar geniş bir alanda, Türkiye'nin işgali sürmese bile, Türkiye'nin yerleştirdiği cihatçı örgütler üzerinden Suriye'deki varlık sorunu devam edecek. Bu nedenle Afrin'i Türkiye'ye terketmek istemiyor.

Daha Afrin işgali başlamadan önce, Türkiye ile bir pazarlık yapıldığı konuşuluyordu. Buna göre Türkiye 17 km ilerleyecek, ancak Afrin merkezine girmeyecekti. Diğer taraftan YPG ile Suriye arasında pazarlıkların sürdüğü de biliniyor. Pazarlıklarda tıkanma noktasının Deyr-ez Zor şehir merkezi ve petrol yatakları olduğu söyleniyor. Eğer **YPG Deyr-ez Zor'dan çekilmeyi kabul ederse, Suriye Ordusu'nun da Afrin'e girerek YPG'ye koruma sağlayacağı ileri sürülüyor.** Bu konuda anlaşma sağlarsa, Suriye sadece Deyr-ez Zor'u ele geçirmekle kalmayacak, YPG'nin güvenini de kazanmış olacak ve daha etkin bir işbirliği için zemin doğacak.

Bugün Kürt halkı Afrin'de bütün gücüyle direniyor; keza TSK'nın da somut bir ilerleme sağladığı söylenemez. Ancak Afrin savaşının gidişatında YPG'nin ya da TSK'nın savaş gücünün yanı sıra, emperyalistlerin planları da etkili olacak.

Demirtaş 14 ay sonra mahkemede

Milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılmasından sonra hakkında 31 fezlekede düzenlenen Selahattin Demirtaş, 4 Kasım 2016'dan bu yana tutuklu. Ve 14 Şubat'ta ilk kez mahkemeye çıkarıldı.

142 yıla varan hapis cezası istenen Demirtaş'ın

"Cumhurbaşkanı'na hakaret"ten yargılandığı dava, İstanbul Bakırköy'de görüldü. Bakırköy Adliyesi'ne yoğun güvenlik önlemleri altında getirilen Demirtaş'ın duruşmasını izlemek için geniş bir kalabalık toplandı. Bazı konsolosluklardan temsilciler de duruşmayı izledi.

Demirtaş, mahkeme heyetinden *"Dokunulmazlıkla ilgili usulsüzlükler konusunda ara karar verilmesini"* istedi. AKP'li Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop'un *"dokunulmazlıkların*

bu şekilde kaldırılması Anayasa'ya aykırı" sözünü hatırlatarak, bunun *"itiraf"* olduğunu ve *"konunun AYM'ye taşınması gerektiğini"* belirtti.

Gözaltına alınıp, tutuklandığı geceyi ise şöyle anlattı:

"Bizlere aynı gece, aynı saatte operasyon yapanlar, daha savcılığa çıkarılmadan havaalanında uçak hazırlamışlar. Yürütme nasıl böyle bir hazırlık yapar sabahın? Sizler gerçekten bunu adil, bağımsız bir soruşturma için tehlikeli bulmaz mısınız? Kardeşim, sen bunun tutuklanacağını nereden biliyorsun?.. Diyarbakır Havaalanında, THY'ye ait büyük bir yolcu uçağı, yolcusuz bir şekilde, sabahın apronda bekliyor. Tutuklanacak milletvekillerinin hangi cezaevine götürüleceği belli, Kandıra ve Silivri'de odalar hazırlanmış..."

Kendilerine "düşman hukuku ile yaklaşıldığı"ni söyleyen Demirtaş, "çözüm süreci" ile ilgili çarpıcı açıklamalar yaptı: *"Çözüm süreci yasası dediğimiz bir yasa var. 4 Şubat'ta Hakan Fidan'ın Cemaat savcılarınca ifadeye çağırılması üzerine gündeme gelmiş ve parlamentoda yasalaşmış bir yasadır söz ediyorum. Çözüm süreci içinde bulunan kamu görevlilerinin bu faaliyetlerinden suçlanamayacağı gibi bir düzenlemeydi. Fakat sonra biz dedik ki, bu süreçte yer alanlar içinde siyasetçiler var, akıl insanlar, sivil toplum örgütleri var. Yarın bir gün yargı bu faaliyetlerden dolayı hepimizi suçlarsa bunun yasası var diyelim... Yasa herkesi kapsayacak şekilde genişletildi... Biz Kandil'e kafamıza estiği için gitmedik. Her gidişimiz her dönüşümüz hükümetle, bürokratlarla toplantılarla belirlendi. Bu yasa yokmuş gibi davranıyor savcılar... Cumhurbaşkanı'ndan Başbakanı'na, bürokratına kadar suç işlemişsek hep birlikte hesap veriz..."*

Demirtaş, AKP'li bir bakanın 12 Eylül 2010 referandumu öncesi Öcalan imzalı bir mesaj getirdiğini, mesajda Öcalan'ın referandumda "evet" oyu kullanılmasını istediğini de belirtti. En çok öne çıkan da bu sözleri oldu.

Burjuva medya konuyu "o bakan kimdi" şeklinde işledi. Dönemin devlet bakanlarından Beşir Atalay üzerinde duruldu. Elbette hiç bir bakan çıkıp da "o kişi bendim" demedi. Oysa "çözüm süreci"nin kimler tarafından yürütüldüğü kimse için sır değildi. Ayrıca bir ya da birkaç bakanın işi de değildi. Bir devlet politikası olarak yürütüldüğü için, dönemin bütün görevlilerini kapsıyordu. Dolayısıyla Demirtaş'ın bu sözlerinde yeni ya da ilginç olan bir şey yoktu.

AKP, yıllarca Öcalan'ı kendi politikaları doğrultusunda kullandı. Öcalan da, *"AKP'ye iktidarı altın tepside sunduk"* diyerek bunu açıkça kabullendi. AKP'nin zora girdiği her dönemde, Öcalan aracılığıyla Kürt hareketi açık ya da örtük destek verdi.

Demirtaş'ın sözlerinde asıl dikkat çekici olan, Öcalan'ın mesajına rağmen Kürt hareketinin farklı bir tavır almasıdır. Hatırlanacağı gibi 2010 referandumunda HDP önceli parti olan BDP, "boykot" kararı almış ve geçersiz oylarla birlikte yüzde 28 civarında bir karşılık bulmuştu. Sonuçta AKP yüzde 42 oranında "evet" oylarıyla o referandumu da kazandı. Yüzde 30'luk "Hayır" oylarıyla yüzde 28 birleştiğinde AKP referandumu kaybedecekti. Yani boykot kararı, AKP'ye yaramış oldu.

Tabi ki, yanlış olan referandumu "boykot" etmek değildi; aktif bir boykot yapılabileceği halde, bu süreyi olabildiğince pasif geçirmekti. O dönemki yazılarımızda bu durumu eleştirmiştik. Belli ki Kürt hareketi "evet" dediğinde devrimci-demokrat kitleden büyük bir tepki alacağı için, pasif boykotu yeğlemişti. Böylece AKP'ye desteğini, bu kez "sol" görünerek vermiş oluyor ve Öcalan'ın isteğini farklı bir yoldan yerine getiriyordu.

Demirtaş'ın mahkemedeki sözleri, "çözüm süreci" dahil son 15 yılda Kürt hareketinin AKP'ye verdiği desteği bir kez daha gözler önüne seriyor. Bu desteğin karşılığı, Kürt halkının üstüne yağın bombalar, yıkılan kentler, göç etmek zorunda kalan yüzbinler, katledilen onbinler oldu. Eşbaşkanları dahil binlerce Kürt siyasetçi hapse atıldı. Bir bütün olarak Türkiye halkı AKP'nin faşist-gerici kuşatması altında inim inim inletildi.

Devletin Öcalan ve HDP ile kurduğu ilişkiyi bu sözlerle bir kez daha vurgulayan Demirtaş'ın mahkemesi, 17 Mayıs'a ertelendi.

Çağdaş Büyükbaş serbest bırakılsın!

Proleter Devrimci Duruş dergisi sahibi ve eski yazı işleri müdürü Çağdaş Büyükbaş'ın tahliye talebi "siyasi faaliyetlerini sürdürdüğü" gerekçesiyle reddedildi.

Bilindiği gibi Çağdaş Büyükbaş dergide çıkan yazılardan dolayı 1 yıl 10 ay ceza almış, ceza onaylandıktan sonra 11 Ağustos 2017'de tutuklanmış ve Silivri Cezaevi'ne götürülmüştü.

Kalan cezasının 1 yılın altına düştüğü Ocak ayından itibaren de serbest bırakılması gerekiyordu. Bu yönde kendisinin ve avukatının yaptığı başvurular uzun bir süre yanıtsız bırakıldı. Sonrasında verilen yanıtta ise, Çağdaş Büyükbaş'ın içeride kaldığı dönemde de "siyasi faaliyetlerini sürdürdüğü" gerekçesiyle bu haktan yararlanamayacağı bildirildi. Çağdaş cezaevine getirildiğinde, "hangi koşu kalmak istiyorsun" sorusuna "siyasi koşu" cevabını vermesi buna neden gösterildi.

Çağdaş Büyükbaş, zaten siyasi bir derginin sahibi ve yazarları müdürü. Tutuklanma nedeni de, Kürt kentlerinde yürütülen kuşatma döneminde, Kürt halkına yönelik baskı ve şiddeti konu alan yazılardır. Dergimiz, Kürt halkının yaşadığı acıları, aynı zamanda direnişini haberleştirdi, destek ve dayanışmasını sundu. Ve bu, "terör örgütü propagandası yapmak, halkı kin ve nefrete tahrik etmek" gibi iddialarla yargılanmasına, ceza almasına neden oldu.

Bu iddialarla yargılanan, üstelik devrimci bir yayın organının yazarları müdürü-ğünü üstlenen bir kişinin siyasi koşu kalmak kadar doğal ne olabilir? Yazarları Müdürü olduğu derginin flamasını taşımak, önlüğünü giymek nasıl "suç" teşkil edip dava konusu yapıyorsa; cezaevinde "siyasi koşu"ta kalmak da bir "suç" olabilir

ve böylece keyfi biçimde tutuklu bırakılabiliyor.

Türkiye'de hukuk hiçbir zaman bağımsız olmadı. Ancak hiçbir dönemde bu kadar "kör gözüm parmağına" işlemedi. Alman gazeteci Deniz Yücel'in 1 yıl tutuklu bırakıldıktan sonra, Almanya ile yapılan "Leopar Tankları" anlaşmasının ardından serbest bırakılması, bunun son örneğidir. Siyasi tutsaklar "rehin" muamelesi görmektedir. Pazarlıklara konu edilmekte, anlaşma sağlanana kadar keyfi biçimde tutulmaktadır.

Devrimci tutsakların ise yasal haklardan yararlanmasında pişmanlık getirmesine, kimliğinden soyulmasına, adli tutsaklar gibi yaşamasına bağlı kılınmıştır. Devrimci tutsaklar dün olduğu gibi bugün de bu dayatmalara boyun eğmeyecektir!

Başta devrimci-demokrat gazeteciler olmak üzere tutuklu gazeteciler derhal serbest bırakılmalıdır.

Patronlar
geri adım
attı

Metal'de TİS imzalandı

2018 metal işçileri grup toplu iş sözleşmesi uzun pazarlıklardan sonra, grev aşamasına gelmiş ve anında grev yasaklanmıştı. İşçilerin grev yasağına karşı gösterdikleri kararlı mücadeleden korkan sermaye ve hükümet yetkilileri, işçilerin taleplerini büyük oranda kabul ederek anlaşmaya vardılar.

Metal İşverenleri Sendikası MESS'in neredeyse sıfır zammı denkleme gelen yüzde 3'le başlayan zam oranı, önce yüzde 16'ya, fiili grev eşiğinde ise yüzde 24.63'e çıktı. TİS süresi de yeniden 2 yıla indirilerek anlaşma sağlandı. Kazanan işçiler oldu.

Grev yasağı sert kayaya çarptı

Hatırlanacağı gibi MESS bir önceki sözleşmede, 3 yıllık TİS, ücret ve sosyal haklarda düşük ücret zammı dayatmıştı. Bunu da işçi sendikaları büyük oranda kabullendirmişti. 2015 yılında 3 yıllık TİS'i imzaladılar. Bu, sosyal haklarda ve kıdem zammında 1 yıllık kayıp anlamına geliyordu.

MESS bu dönem de benzer dayatmalarla TİS'e başladı. İşçi sendikalarının yüzde 30-38 zam istemini, 2 yıllık TİS sistemine geri dönülmesini, sosyal haklarda ve kıdem zammı konusundaki önerilerini kabul edilmez buldu. Oturumların sonlarına doğru ücretlerde yüzde 16'ya çıktıysa da, 3 yıllık TİS ve diğer dayatmalarında ısrar etti. Bunun üzerine işçi sendikaları 2 Şubat'ta greve çıkacaklarını deklare ettiler.

Grev yasaklamayı alışkanlık haline getiren AKP hükümeti, yine kendinden bekleneni yaptı. Üstelik şimdiye kadar görülmemiş bir uygulama şekliyle: Başlamış greve yasak getirerek! Grevin başlamasına daha 10 gün varken, hiç inandırıcı olmayan "milli güvenlik" gerekçesiyle 130 bin metal işçisinin grevini yasakladı.

Sonucu tayin eden, işçilerin TİS ve "grev yasağı"na karşı irili ufaklı eylemleri oldu. Bu tabii ki, belli bir birikimin ve deneyimin üzerinden gelişti. En başta "metal fırtınası"nın etkisini anmak gerekiyor.

Sektörde en çok üyeye sahip olan Türk Metal üyesi işçiler, 2015 yılında "metal fırtınası"na estirerek tepkilerini göstermişti. Ağır çalışma koşulları ve düşük ücret politikasında sendika yöneticilerinin de payı olduğunu gören işçiler, hem sendikaya hem de patronlara karşı eyleme geçtiler. Uzun bir süre Türk Metal yöneticilerini fabrikalara sokmadılar ve toplu biçimde sendikadan istifa ettiler.

"Metal fırtınası" artçı etkilerini 2018 grup TİS'lerinde gösterdi. Türk Metal'in TİS sürecinde çitayı yüksekte koyması, bunun bir sonucudur. Göstermelik de olsa ilk kez TİS'i hazırlarlarken işçilere danışmak zorunda kaldılar. Yine alışık olmayan bir şekilde eylem takvimini açıkladılar.

Diğer yandan bir yıl öncesinde Birleşik Metal-iş üyesi işçilerin EMİS'e bağlı fabrikalarda "grev yasağı"na tanımıyarak fiili grevle haklarını büyük oranda almaları, önemli bir deneyim oluşturmıştı.

İşçiler, 2018 TİS sürecinde farklı sendikalara üye olmalarına rağmen ortak mücadele ettiler. Hükümetin yandaş Hak-iş'e bağlı Çelik-iş sendikası bile, işçilerin öfkesinden korktu ve eylemlere katılmak zorunda kaldı. Sadece eylemleri değil, greve çıkma tarihlerini bile çakıştırıp aynı güne getirdiler.

Birleşik Metal İş'in "grev yasağını tanımıyoruz, 2 Şubat'ta greve çıkacağız" açıklamasının, sürece olumlu katkı sağladığı, işçileri cesaretlendirdiği doğrudur. Doğru olmayan, Birleşik Metal'in başarıyı kendi hanesine yazması; diğer sendikalarla bunun kavgasını yapmasıdır. Çünkü her sendika bu başarıyı kendine yontmaktadır. Oysa sözkonusu başarı, metal işçilerine aittir. Birleşik Metal de dahil sendikaları grev kararı almaya iten, işçilerin kararlı mücadelesi olmuştur.

Birleşik Metal'in daha önceki TİS süreçlerindeki pratiği ortada. Türk Metal yöneticileri TİS'i satar, Birleşik Metal de "Türk Metal imzaladı, yapacak bir şey yok" diyerek durumu kabullenir. Örneğin önceki TİS sürecinde yasaklamaya karşı grev kararına rağmen, bunun arkasında durmamıştı. Üstelik "şu şu fabrikanın işçileri çalışmaya başladı" diyerek, işçiler arasında olumsuz bir hava yaratıp direnci kırmıştı.

Metal işçileri izlenmesi gereken yolu gösterdi

Metal işçileri grev yasağına karşı "yasaklandı yapacak bir şey yok" diyerek

köşesine çekilmedi. İş durdurma dahil birçok eylem yaptı. İşçilerin bu tavrı, sermayeyi ve hükümeti alabildiğince korkuttu. Nasıl ki grev günü gelmeden yasak getirdilerse, bu sefer de grev günü gelmeden işçilerin taleplerini büyük oranda kabul ettiler. Yüzde 3 gibi komik bir zamdan yüzde 24.63'e çıktılar. Ücret artışından daha önemli olanı ise, gaspedilen 2 yıllık TİS sisteminin tekrar alınmasıdır.

Metal işçileri sadece kendi haklarına sahip çıkmadı. Grev yasaklarına, hak gasplarına karşı izlenmesi gereken yolu gösterdi. Hak verilmez alınır sloganını hayata geçirdi. Bu haliyle tüm işçilere iyi bir örnek oldular. Açılan bu yolu diğer işçiler de mutlaka izleyecektir.

İşçilere “Olağanüstü Hal” Patronlara “Olağanüstü” Kar!

Yaklaşık iki yıldır Olağanüstü Hal (OHAL) koşullarında yaşıyoruz. 21 Temmuz 2016'dan bu yana her üç ayda bir OHAL yenileniyor; ne zaman biteceğine dair bir işaret de görünmüyor.

Bu süre boyunca OHAL, yaşamın her alanına nüfuz etmiş durumda. Ne zaman bir hak alma çabası, bir direniş, hatta basit bir protesto olsa, “OHAL gerekçesiyle” yasaklanıyor. İşçi direnişlerinden savaş karşıtı açıklamalara, KHK ihraçlarına karşı eylemlerinden 1 Mayıs'a kadar her şey, OHAL saldırısı altında bastırılmaya çalışılıyor.

OHAL konusunda zaman zaman patronların da itirazları gündeme geliyor. Gerçekten de OHAL nedeniyle burjuvazi belli olumsuzluklar yaşamıyor değil. OHAL ile yönetilen bir ülke, emperyalist kurumlar tarafından “öngörülemez” olarak tanımlanabiliyor. Ve bu durum, emperyalist sermayenin Türkiye'ye yatırım yapmasında belli çekinceler yaşamasına, ülkeye daha az turist gelmesine, kredi değerlendirme kuruluşlarının olumsuz notlar vermesine, AB kriterleri üzerinden sorgulanmasına vb. neden olabiliyor. Toplamda ekonomi üzerinde belli düzeyde baskı da kurabiliyor.

Diğer taraftan, bütün bu olumsuz görünen tabloya rağmen, OHAL neden kaldırılmıyor sorusunun cevabını ise Erdoğan veriyor:

18 Mayıs 2017'de gerçekleşen TUSİAD toplantısında “OHAL iş adamlarının neyini engelledi” diye sordu Erdoğan. 3 Haziran 2017 tarihindeki MÜSİAD toplantısında da, “öyle ikide bir grev bilmem ne yok” dedi. 12 Temmuz 2017'de yabancı yatırımcılarla toplantıda ise, doğrudan “Biz OHAL'i iş dünyasının daha rahat çalışması için getirdik” dedi ve şöyle seslendi: “İş dünyasında herhangi bir sıkıntınız, aksamanız var mı? Şimdi grev tehdidi olan yere OHAL'den istifade izin vermiyoruz.”

İşte burjuvazinin bazı kesimlerinin zaman zaman sızlanmalarına rağmen, burjuvazinin bütün kesimlerinin OHAL'den memnun olmalarının ve OHAL'in gerçekten kaldırılması için baskı yapmamalarının nedeni Erdoğan'ın bu açıklamalarıdır. Ortaya çıkan rakamlar da, OHAL'in patronların çıkarlarını nasıl koruduğunu açıkça gözler önüne sermektedir. Patronların “olağanüstü” dönemdeki karları, “olağan” dönemlerle kıyaslanamayacak kadar büyük artışlar göstermiştir.

Patronlar kulübü TUSİAD'ın çıkarları her şeyin üzerinde

'90'lı yıllardan itibaren “yeşil sermaye” diye bir kavram literatüre yerleşti. İslamcı kesimden gelen “orta burjuvalar” bu isimle anılıyordu. “Anadolu Kaplanları” diye de adlandırılan, Konya, Kayseri gibi illerden yükselen yeni burjuvalardı bunlar.

AKP dönemiyle birlikte bunların ismi daha sık geçmeye başladı. Dahası, AKP'nin arkasında bunların yer aldığı ve artık palazlandıkları söylenegeldi.

Yani sıra, **Erdoğan'ın TUSİAD'la “kavgalı” olduğu, AKP hükümetleri döneminde “yeşil sermaye”nin ülkeyi yönettiği yönünde sayısız teori üretildi.** Ve

Kapitalist sömürü düzeni, OHAL'den güç alarak işçi ve emekçilere ağır yaşam koşullarını dayatıyor. Ve bu koşullarda, kapitalist sömürüye karşı mücadeleyi, OHAL'e karşı mücadele ile birlikte yürütmeden kazanmak mümkün değil.

AKP dönemine yönelik tahliller, hep bu “yeşil sermaye” söylemleriyle ilişki içinde yapıldı.

AKP'nin tek başına hükümet olduğu 16 yıl boyunca, elbette kendi çevresindeki bazı kesimleri palazlandığı doğrudur. Özal'ın “prensleri” gibi, Erdoğan döneminde de “türedileri” oldu. Yakın çevresini koruyup kollamak, kendi çevresine rant alanları yaratmak, sadece başbakan olmanın değil, bürokrasi kademesinde yer almanın da vazgeçilmez unsurlarıdır zaten.

Ancak **AKP hükümetleri de dahil ülkeyi yöneten hiç bir zaman “yeşil sermaye” olmadı. Erdoğan da hiçbir dönem TUSİAD'la gerçek bir çatışma içine girmede.** Kendi yandaşları kırıntıları paylaşmaya çalışırken, aslan payı her zaman TUSİAD patronlarının oldu. Erdoğan da her daim TUSİAD'ın çıkarlarını gözetti. Türkiye'nin en zengin sermaye gruplarında temelden bir değişiklik olmaması, bu gerçeğin en önemli kanıtıdır. Her yıl açıklanan vergi rakamları, “en zengin 500” tabloları, bu gerçeği tekrar tekrar gözler önüne sermektedir.

OHAL döneminde de bu durum değişmemiştir. OHAL'de en fazla kar eden tekeller, TUSİAD içinde öne çıkan büyük burjuvazinin tekelleridir.

Borsaya açık şirketlerin 2017 yılının ilk 9 aylık bilançoları, OHAL döneminin patronlar için ne kadar büyük olanaklar sağladığını ortaya koymaktadır.

OHAL'de patronların kar patlamaları

Erdoğan ile en fazla “kavgalı” görünen tek el, Koç Holding'dir. Öyle ki, 2013 yılındaki Gezi Ayaklanması döneminde, neredeyse Koç Holding patronu Ali Koç da “direnişçi” ilan edilecekti. Gerçekte ise **Koç Holding, AKP hükümetleri döneminde en çok kar eden tekeller arasındadır. OHAL döneminde de, yine en ciddi kar patlaması yapan tekellerden biridir.** Ve AKP'ye “muhalefeti”nin nedeni, kar doyumsuzluğu, daha fazla kar elde etme isteğidir.

2017'nin ilk 9 ayında, Koç Holding'in **aylık net karı, yaklaşık 319 milyon TL'dir.** Hesaplandığında

Koç Holding, 1 dakikada 7 bin 341 TL kar etmektedir. Bu rakam, asgari ücretle çalışan 4 işçinin 1 aylık ücretinin toplamından daha yüksek bir rakamdır. Koç Holding'in 1 dakikalık karı, 4 işçinin 1 aylık ücretinden fazladır.

Yine Koç Holding bünyesinde bulunan şirketlerin, OHAL döneminde her ay on milyonlarca lira kar ettiği görülmüştür. Mesela **Tofaş'ın aylık karı yaklaşık 71 milyon, Arçelik'in yaklaşık 62 milyon, Aygaz'ın yaklaşık 41 milyon liradır.**

Yine TUSİAD'ın büyükleri arasında yer alan Sabancılar da OHAL'de karlarına kar katan tekellerin başlarında geliyor. **Hacı Ömer Sabancı Holding'in 2017'nin borsa verilerine göre, aylık karı yaklaşık 197 milyon lira.**

Sömürünün en yoğun olduğu alanlardan biri olan metal sektörünün lokomotif fabrikalarından Ereğli Demir-Çelik'in (Erdemir) aylık ortalama karı, 213 milyon lira oldu. Her TİS döneminde 3-5 kuruşun pazarlığını yapan, işbirlikçi Türk-Metal sendikası ile birlikte işçileri en ağır çalışma koşullarına mahkum eden Erdemir, OHAL döneminde en yüksek karı yapan şirketler arasında yer alıyor.

Bir başka işçi düşmanı şirket Şişecam, 2017 yılı Haziran ayında cam işçilerinin grevini OHAL yardımıyla yasaklamış, Ekim ayında ise Trakya fabrikasında “istihdam fazlası” diyerek işçi kıyımı ile gündeme gelmişti. Trakya fabrikası işçilerinin yapmak istediği yürüyüş, yine OHAL gerekçesiyle yasaklanmıştı. “İstihdam fazlası” diyerek işçi çıkaran Şişecam, daha az işçiye daha yoğun biçimde sömürerek kar patlaması yapan şirketler arasında. Aylık ortalama 72 milyon liralık karı ile, OHAL vurguncuları içinde yer alıyor.

Benzer biçimde, OHAL döneminde aylık on milyonlarca lira kar eden pek çok tek el var. Petkim, Ford, Enka, Coca Cola, Anadolu Efes, Ülker, Türk Traktör, Vestel, vb, vb...

OHAL kaldırılсын

Tekeller vurgunlar vururken, işçi ve emekçilerin yaşam koşulları giderek kötüleşiyor. Asgari ücretin 1600 TL olduğu günümüzde, **4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı Ocak ayında 7 bin 200 liraya yükseldi.** Yani 4 kişilik bir ailenin tüm bireyleri asgari ücretle çalışıyor olsa bile, yoksulluk sınırının altında kalmaya devam ediyorlar. Kasım 2017 rakamlarına göre, ülkede 12 milyon insan sosyal yardımlarla geçinmeye çalışıyor.

Bir tarafta devasa vurgunlar, kar patlamaları, diğer tarafta açlık koşullarında yaşamını sürdürmeye çalışan, sosyal yardımlarla ayakta kalan milyonlarca insan...

Kapitalist sömürü düzeni, OHAL'den güç alarak işçi ve emekçilere ağır yaşam koşullarını dayatıyor. Ve bu koşullarda, kapitalist sömürüye karşı mücadeleyi, OHAL'e karşı mücadele ile birlikte yürütmeden kazanmak mümkün değil. İşçi ve emekçiler de bunun her geçen gün kendi deneyimleriyle görüyor, yaşıyorlar. Patronların karına kar katan OHAL'in kaldırılması, en başta işçi sınıfının talebi ve hedefi olmalıdır.

Sıtkı'ya...

Bir bidon benzin ve bir çakmakla yürüdü öfke-
li adımlarla... Beş yıldır işi yoktu. “İş kazası”nda 3.
kattan düşünce işsiz kalmıştı. İstatistiklere eklenen
bir rakamdı, belki o kadar bile değildi. Devletin çok
“değer verdiği” engellilerden biriydi artık.

İş bulmak için bilcümle devlet adamına başvur-
muş ve “söz”ler biriktirmişti. Tutulma ihtimali olan
ve bugüne kadar hiç tutulmayan.... “Söz” karın
doymuyordu, ısıtmıyordu insanı; doğalgaz, kömür
yerine geçmiyordu. Ama paranın sıcaklığında ısınanlar
durmadan “söz” veriyordu. Sadece ona değil, onun
gibi milyonlarcasına. Bağırıyorlardı “söz” verenler;
“büyüyoruz, zenginleşiyoruz” diye. Çiziktirilen kağıtlar,
tablolar ve ekranlar da onları “doğruluyordu”. Dünya-
nın en zenginleri listesinde “söz” verenlerin adları yer
alıyordu.

Her sabah işe gider gibi yürüdü... O da kör karan-
lıkta yola dökülen ve “asgari” geçinenlerden biriydi.
Tuğla ve harçla yoğrulan yaşamında hiçbir zaman
sahip olamayacağı lüks evleri, rezidansları, villaları
inşa edenlerdendi. Hani televizyonlarda, billboardlarda
“mutlu ailelerin” taksit taksit iliklerini çeken evler ve
afişler var ya...

Her an bir vinçten, iskeleden ya da çalışmayan
asansörden yere çakılma ihtimali olanlardandı o da.
Tıpkı Torunlar Center'daki 10 işçi kardeşi gibi, tıpkı
okul harçlığını çıkarmak için tatillerini kazma-kürek
sallayan ve bir daha okulunu göremeyecek olan
öğrenciler gibi... Esenyurt'ta gökdelen şantiyesinde
konteynırda ısınmak isterken yanan işçiler gibi... Ya-
pılan bir dairenin onda biri parasıyla hayatta kalmaları
sağlanacak olan, ama uğruna o parayı harcamaya
değer görülmeyenler gibi... Soma gibi, Ermenek gibi,
gibi... “Kaderleri” çimento akında ya da kömür kara-
sında ortaklaşanlardı onlar.

İşte Sıtkı onlardan biriydi. Hayat bu ya, beş yıl
önce ölmediği için “şanslı” görünen, ama sürünerek
ölüme mahkum edilen Sıtkı...

“Söz verdiler” diyordu yürürken Ankara sokakların-
da... “Nasıl aç bırakırlar, ben de onlara oy verdim” di-
yordu öfkeyle. Bir iş olsun da fark etmezdi ne olacağı.
“Çok para da istemez, asgari ücret yeterli” diyordu.

Yürüdü önlerinden geçerek emeğini akıttığı
binaların. Göz ata ata AVM'lere. “Şuranın temelini,
şuranın duvarını, şuranın bilmem neresini yaptım”
diyerek, içinde bir beddua okudu, tükürdü belki de.
“Hepimiz birden tükürsek yıkılmaz mı ki?”, “Yapsak da
bütün dünyayı, bize bir dam, bir iş yok mu” Sorular da
sorular....

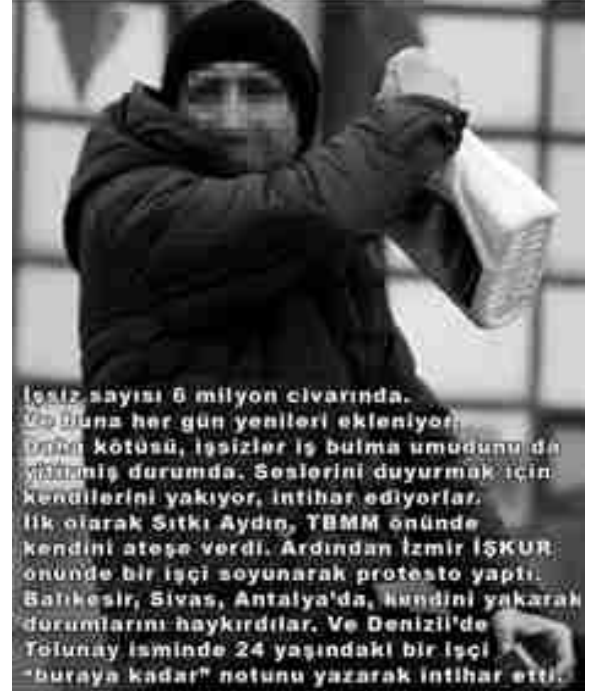
Geldi göbeğine Ankara'nın Sıtkı; ihtişamlı ve
donuk devlet binalarına. Onların inşaatlarında da
çalışmıştı belki. Durdu kendi “oy”uyla gönderdiği,
ama onu temsil etmeyenlerin Meclis'in önünde. Var
mıydı içlerinden işçi? Var mıydı derdini anlayabilecek
bir emekçi? Belki “acırlardı” haline ve “hamili kart” ile
işe sokuverirlerdi.

Düşündü, yaşamak mı daha kolay, ölmek mi? Açtı
bidonu döktü üstüne Sıtkı, çaktı alevi... Acır mı etim
bu yaşam böyle oldukça. Büyüdü Sıtkı ateşle birlik-
te; “Yansın Ankara, yansın bütün dünya!” Ateşinde
taşıyordu belki Tunuslu emekçi, hani “bahar” diye
selamlanan. Harlanıyordu yanında Esenyurt'ta topl-
dikları kağıtları kendilerine mezar olan...

Yanı başında dünyanın tüm işçileri, emekçileri ve
ezilenleri. Yetiştiler ve söndürdüler Sıtkı'yı. Fakat tutuş-
mamıştı, sağırdı Ankara. Görmemişti, ya da göreme-
mişti kimseler. Birkaç damla yaş aktı asfalta. Sonra o
“söz” verenler yine çıktı ekrana. “İş bulacağız” dediler.

Ateş ki, insan bedeninden yayılan ve dünyaları
saran... Ki söndü denilen yerde yeniden harlanan.
Niye kendini yakar ki insan? Seyrettiği bir filmdeki gibi
olur da, aydınlanır mıydı tüm şehir? Yanmak neydi,
yakılmak neydi?

Okuduğu ya da seyrettiği haberlerde görmüş ola-
bilirdi, patlayan havai fişek atölyesinde parlaltı ışıklara
karışan insan etini... Davutpaşa'yı hani yeri. Tıpkı
kendisinin çalıştığı koşullar gibiydi. Çoğunun ne sigor-
tası vardı, ne de iş güvenliği... Belki onlar da geceli-
gündüzlü çalışıyordu ödemek için banka kredisini.

**İşsiz kalan işçiler “bizi duyun” diye bağırıyor
yetkililere. Ama onların duyduğu, gördüğü
yok! Savaş naraları atıyorlar meydanlarda.
İntihar çare değildir. Tek çare örgütlenmek,
mücadeleyi yükseltmektir. Sömürücü sınıfın
karşısına, sınıf savaşıyla çıkmaktır!**

Sıtkı! Sen ölmedin bugün belki. İşe de sokacaklar
belki söz verdikleri gibi. Vesselam onlar süsleyecek
yine zenginler listesini. Dönecekler yanmış bedenle-
rin etrafında gelsin diye milyon dolarlar. Tıpkı daha
önce yaptıkları gibi. “Bak iş bulduk ona” nutukları
çekip “işsizliği bilmek kaçta kaçta düşürdük” diyecek-
ler. Nasıl insan kanından ve etinden bina ettiklerinde
oturuyorlarsa, nasıl gülüp eğleniyorlarsa, yaşayacaklar
çılginlar gibi...

Sanma ki o alevler görülmedi. Sanma ki haykırışın
duyulmadı. Küllendiği yok hiçbir acının ve alevin...
Nasıl senden öncekiler gibi taşındıysa bugüne, taşı-
nacaktır yarına... Sorulacak çakılan her bir kıvılcımın
hesabı. Güldükleri ve alay ettikleri ve unutulduğunu
sandıkları her acının hesabı... Söylemiş ya Sıtkı,
Nazım Usta, “*Sen yanmazsan/ben yanmazsam/nasıl
çıkarsan karanlıklar aydınlığa!*” Anladın değil mi, o ateş
yanıyor hala karanlıkta.

Dergimizin yazarla-
rından Nevin ve Zeynep
Berkeş'in, okurlarımızdan
Necati ve Ali Berkeş'in

babası; tüm devrimcilerin anası Makbule Berkeş'in
kendi deyimiyle “hayat arkadaşı” Arif Berkeş yaşa-
mını yitirdi. Başta ailesi olmak üzere yakınlarına ve
tüm sevenlerine bir kez daha başsağlığı diliyoruz.

Yazışları Müdürümüzün tutuklanmasından
dolayı dergimizin çıkamadığı bir dönemde yaşanan
vefat olayı ve Nevin Berkeş'in bu konudaki yazısı
sitemizde yer almıştı. Ancak sitemize ulaşamayan
okurlarımız için -gecikmiş de olsa- dergimizde de
yer veriyoruz.

Babam Arif Berkeş

*Bir inanca tutkuyla bağlı kalmak... Kendi doğrularından ödün vermeden
prensiplerinde gevşememek... Mezhep farklılıklarına hoşgörüyü yaklaşabilmek...
Bunları ilk babamızdan öğrendik. Çocuk yaşta öksüz kalıp dişile tırnağıyla
kendini varetmenin yarattığı sertliği ile haklıdan yoksuldan yana olmanın yumuşak
kalpliliğini kaynaştırdığından sert yüzünü de şefkatli yüzünü de gördük babamızın.
Sorduğumuz sorulara doyurucu ve çocuk ruhumuza dokundurucu yanıtlar aldık
ondan hep. Denizler asıldığında “neden” diye sorduğumuzda “zengin gençlerle
yoksul gençlerin aynı haklara sahip olmalarını istedikleri için” demişti mesela.
Bilincimizin ve karakterimizin şekillenmesinde babamızın haklıdan ve ezilenden*

Başsağlığı

yana oluşu ve kimsenin karşısında eğilmeyişi büyük rol
oynamıştı.

*Bir sendikacıydı işçilerin hakkını koruyan. Bir partisi
vardı çıkarsız hesapsız yürekten bağlı olduğu. Sanatçı*

*sporcu bir ruhu vardı bizi sinema ve tiyatroyla tanıştıran, müzik dinleten, futbol
sahalarına götüren... İlkokul mezunu bile değilken bizi bilgi birikimiyle şaşırtan...
Arkadaş canlısı, yardımsever, saygılı, temiz ve titiz giyinen... Bazen elinde kepeç,
düğün kazanlarında yemek karıştırır, aşçılığını konuşturur. Bazen kız istemede
büyüklük yapar, tatlılar yenir ya da kurdeleleri kesilir yüzüklerin. Hiç tanımadığı
bir işsize “yarın gel işbaşı yap” der. Grev yerinde başı çeker, patronla pazarlıklara
oturur. Kızına okul çıkışı kurşun yağdırmanın üzerine yürür, nezarethanede korku
salar kurşun sıkın faşiste. Sahnede ateşli bir konuşmacı olur ya da. Almanya'da
işçiye “8 saatten fazla çalışmam, grevdeyim” diyerek çıkar patronun karşısına.*

*Gözükara yiğit bir delikanlı oldu gençlik yıllarında... Kozan gibi bir yerde “Kürt
Arif” diye nam saldı. Döğüşçülüğüyle ne kendine ne de dostlarına kimsenin kötü-
lük yapmasına izin vermedi. Koruyucu kollayıcı özelliği, dürüstlüğü ve başeğmez-
liği, onu haksızlıklara karşı mücadele etme ile buluşturdu. Çocuk yaşta tek başına
kente gidip ekmek parası kazanmaya cesaret edecek kadar atılgan oldu. En az
kendisi kadar cesaretli bir işçi kızı sevdiğinde gücüne güç kattığının farkında
mıydı bilinmez, sevdiği ile bir aile kurdu. Zorlukların yıpratdığı hayatı boyunca
yaralarını sara sara yürüdü ve ardında saygıdeğer bir hayat bıraktı.*

*Bir CHP'liydi ve mezarının başında bir CHP'linin konuşma yapmasını isterdi.
Öyle oldu. Onu uğurlayan çok sayıda ve zenginlikte seveni vardı.*

Arif Berkeş hep yaşayacak.

Nevin Berkeş

Çocuklara dokunmayın!

4,5 yaşındaki küçük bir çocuğa yönelik cinsel istismar tartışılıyor günlerdir. Bu öylesine büyük bir vahşet ki insanın aklı almıyor, beyni kabullenmiyor. Bu çocuğun yaşadığı dehşet, bu çocuğun ruhunda ve bedeninde oluşan tahribat, “insanım” diyen herkesin kanını donduruyor.

Ve “cezaların caydırıcı olmadığı” konuşuluyor yaygın bir biçimde.

Özellikle de devletten, hükümetten kesimler “kimyasal hadım”dan “idam” cezasına kadar çeşitli ceza türlerini kamuoyuna sunuyorlar.

Öyle ya, “sallandıracaksın birkaç kişiyi Taksim Meydanı’nda; bak bir daha yapıyorlar mı?”

Ama yapıyorlar, bir daha yapıyorlar, bir daha yapıyorlar! Çünkü cezaların ağırlaştırılmasından çok daha ciddi bir sorun duruyor önümüzde.

Her türden sapıklığı elbette ağır biçimde cezalandırmak gerekir.

Ancak toplumun en fazla tepki gösterdiği sapığı cezalandırmakla yetinmek, vicdanları rahatlatmanın ötesine geçmez; sorunu kökten çözmez.

Çocuklara yönelik cinsel istismar söz konusu olduğunda, medya ve devlet, “bireysel” suçları öne çıkarmakta, “örgütlü” suçları ise örtbas etmektedir. Herhangi bir mahallede oturan herhangi bir sapık, açığa çıktığında medya ve devlet tarafından “linç edilmekte”dir de, mesela Ensar Vakfı’nda gerçekleşen sistematik suçlar için bir bakan “bir defadan birşey olmaz” diyebilmekte, mahkeme süreçleri gözlerden gizlemektedir.

Dahası yaşanan cinsel istismarda kurumun sorumlulukları, devletin denetim eksiklikleri yok sayılmaktadır.

Bu nedenle cinsel istismar cezalarında, öncelikle kurumsal sorumluluklar ağırlaştırılmalıdır ve cezai yaptırımlara maruz bırakılmalıdır.

Çocuklara dönük cinsel istismar suçunun işlenmesini önlemek, bu suçun cezalandırılmasından daha önemlidir çünkü. Aslolan “suçu engellemek” olmalıdır. Burada da devletin sorumluluğunu artırmak ve toplumsal şekillenışı değiştirmek, çok daha etkili bir yöntemdir.

Bu başarıldığında, tek tek işlenen sapıklık suçları, kesinlikle azalacaktır.

Mesela Diyanet’in, “9 yaşındaki kızlarla evlenilir” yönündeki fetvası, insanlık dışı bir söylemdir. Bugün 9 yaşındaki kız çocuğuyla evlenmeye icazet veren, bunu toplumda meşrulaştıran bir yönetim anlayışı, 4,5 yaşındaki çocuğa cinsel saldırıların zeminini oluşturmaktadır.

Çocuklara yönelik cinsel istismar söz konusu olduğunda, medya ve devlet, “bireysel” suçları öne çıkarmakta, “örgütlü” suçları ise örtbas etmektedir. Dahası yaşanan cinsel istismarda kurumun sorumlulukları, devletin denetim eksiklikleri yok sayılmaktadır.

Mesela yine Diyanet’in, “kendi kızına sarılan baba bundan tahrik oluyorsa, bir daha sarılma-sın” fetvasını, “5 yaşındaki erkek çocuğun annesinin dizlerinden yukarısını görmek caiz değildir” fetvasını yerle bir etmek gerekir. Kızından tahrik olan bir “baba” sapıktır, annesinin dizinden yukarısını görünce tahrik olması gerektiği söylenen bir erkek çocuk da sapık olarak yetiştirilmektedir.

Yaşam tarzını ve düşünsel yapısını Diyanet’in fetvalarına göre belirleyen, oldukça önemli bir kitle vardır. Bu kitlenin, bu fetvalara dayanarak meşru gördüğü ve işlediği cinsel istismar suçları, doğrudan Diyanet’in sorumluluğu altındadır.

Bunun zeminini yaratan Diyanet kapatılmalıdır.

Eşofman giyen kız öğrencileri görünce “şeytanın kendisini üflediğini” söyleyen imam hatip öğretmenini, ancak tepkiler yükseldikten sonra görevden alan Milli Eğitim anlayışını yerle bir etmek gerekir.

Keza çocuk istismarı ile nam salan Ensar Vakfı’nın Milli Eğitim’e dahil edilmesine, Kuran Kursları adı altında çocukların çeşitli tarikatlara terkedilmesine son verilmelidir.

Hastaneye gelen 15 yaşındaki hamile kız çocuklarının koruma altına alınmasını sağlamayan sağlık sistemi baştan ayağa sorgulanmalıdır mesela. Bu hastane, başhekiminden kayıt memuruna kadar her kademedede çocuk istismarının, 15 yaşındaki çocukların evlendirilerek sistematik tecavüze uğramasının suç ortağıdır.

14 yaşındaki tecavüze uğrayan bir kız çocuğunun “rıza”sının olup olmadığını sorgulayan; tecavüz suçlarında takım elbise giyen erkeği “iyi hal”den beraat ettiren; “bir defadan bir şey olmaz” diyen; 15 yaşındaki bir kız çocuğunun tecavüzcüsü ile evlendirilmesi karşılığı cezasızlık öngören hukuk

sistemini kökünden değiştirmek gerekir. Bu kararları alan bütün hakimler, savcılar yargılanmalıdır.

18 yaşından küçük çocuklar “reşit” kabul edilmezler: Bu nedenle oy hakları yoktur, başlarında veli bulunmadan devlet katında iş yapamazlar, kendi gelecekleri ile ilgili karar alamazlar, mali yatırım yapamazlar vb. Yani hukuk karşısında “yetersiz” olarak kabul edilirler. Bu koşullardaki bir kız çocuğunun evlenme ve çocuk doğurma, tüm hayatını kendisine tecavüz eden bir erkeğe teslim etme “yeterliliği” olduğunu düşünen gerici zihniyete karşı topyekun bir savaş açılmalıdır.

* * *

4,5 yaşındaki bir çocuğun çaresizliği, yaşadığı acı insanı dehşete sürüklüyor.

Ona cinsel saldırıda bulunan insanlıktan çıkmış sapık, en ağır cezaları hakediyor. Bu çok açık.

Ama unutmayalım! Sorunu kaynağında kurutmak gerekir.

“Çocuklara kendilerine dokunulmaması gerektiğini öğretelim!”, “Çocukların ses çıkarmasını öğretelim; onların sesi olalım!” türünden çağrılar, gerici-şeriatçı kafanın, sapık üreten özüne karşı mücadelede yetersizdir.

Geric-şeriatçı kafa, 9 yaşındaki, 7 yaşındaki çocuklara dönük cinsel istismarı meşru görmektedir. “Çocuk gelin” adı altında, küçücük kız çocukları yetişkin erkeklerin her gün sistematik tecavüzüne maruz kalmaktadır. Geric-şeriatçı kafa bunları meşrulaştırdığında, tecavüze uğrama yaşının daha aşağıya inmesi kaçınılmazdır.

4,5 yaşındaki çocuk için timsah gözyaşları döken devlet kadroları, aynı zamanda 9 yaşındaki çocukların evlenmesine; 15 yaşındaki hamile çocukların hastanelerde rahatlıkla kadın-doğum muayenesine girmesine; 14 yaşındaki kız çocuklarının tecavüzde “rızası”nın olup olmadığının araştırılmasına; başı açık ya da pantolon giymiş kızların bir “tahrik unsuru” olarak görülmesine karşı tepki göstermelidirler. Bunları yapanlara en ağır cezaları vermelidirler.

Bu yapılmadığı zaman tek tek olaylar üzerinden yükselen kitle tepkisini yatıştırmak için “hadım”, “idam” gibi tartışmaları açıp, bir-iki kişiyi de cezalandırıp, göz boyanmaktadır. O olay soğumaya başladığı anda, yine birileri çıkıp sapıkça sözler söylemeye, küçük çocuklara cinsel saldırıda bulunmaya devam edecektir.

Çocukları korumanın tek yolu, bu gerici-şeriatçı kafa ile mücadele etmektir.

Tabanında umut yaratmayan BİR CHP KURULTAYI

Tarihsel olarak CHP'yi "sol"a kaydıran koşullar; toplumsal mücadelenin yükseldiği, devrimcilerin kitlelerle bağlarının güçlendiği dönemlerdir. Yani CHP, yükselen mücadeleyi ve devrimcilerin artan nüfuzunu durdurabilmek için "sol" görünmek, o taleplere sarılmak zorunda kalıyor.

CHP, "kurultaylar partisi" olarak bilinir. Kurultayların sıklığı, aynı zamanda iç çekişmelerin, hiziplerin varlığı, böyle bir belirlemeye yol açmıştır. CHP'liler ise bunu, "kendi içinde demokrasiyi işleten bir partinin göstergesi" olarak sunarlar.

Elbette siyasi bir partinin tüzüksel kurallarına uygun şekilde kongre ve kurultayını toplaması, yönetim kademelerine birçok adayın talip olması, farklı görüşlerin kendini ifade edebilmesi, parti-içi demokrasinin olmazsa olmazlarıdır. Fakat mesele, bunların biçimsel olarak yerine getirilmesinden ibaret değildir.

CHP'nin son kurultayı, parti-içi demokrasinin ne kadar yaşama geçirildiğinin görülmesi bakımından da çarpıcı örneklerle doluydu. Delegelerin belirlenmesinden, başkan adayı olmanın zorluklarına kadar tüzüksel barajların yanı sıra, fiili engellemeler ve ayakoyunları ile anti-demokratik yöntemlerde diğer partilerden geri kalmadığını bir kez daha gösterdi.

Ancak **CHP'nin son kurultayına damgasını vuran, tabanın beklentilerine yanıt vermemesi, hiç bir umut yeşertmemesi ve bir kez daha hayal kırıklığı yaşatması oldu.**

Kurultay'da yaşananlar

Adına "adalet ve cesaret" dedikleri CHP'nin 36. olağan kurultayı, 3-4 Şubat'ta Ankara'da gerçekleşti. Ancak ne "adalet"li bir yarış ve tartışma ortamı gerçekleşti; ne de "cesaret"li adımlar atılabildi.

Kurultay öncesi dikkatler, başkanlık için kimlerin aday olacağı üzerinde toplanmıştı. İstanbul Barosu'nun eski başkanı Ümit Kocasakal, "ulusalci" kanadın adayı olarak öne çıkarken, müzmin aday Muharrem İnce yeniden aday oldu.

CHP'de başkanlığa aday olabilmek için toplam delege sayısının yüzde 10'unun imzası gerekiyor. Bu da en az 127 delegeye denk düşüyor. Muharrem İnce dışındaki adaylar bu sayıya ulaşamayınca, seçim bir kez daha Kılıçdaroğlu ve İnce arasında yaşandı. O da "mükerrer oy"lar, Kılıçdaroğlu'nun o oyları Muharrem İnce'ye yazdırması, İnce'nin "lütüfla aday değilim" çıkışı ile debdebeli bir hale büründü.

Kurultay öncesinden Kılıçdaroğlu'nun kazanaacağı zaten belliydi. Dolayısıyla başkan adayları ve başkanlık üzerine yapılan tartışmalar, propagandif olmanın ötesinde bir anlam taşımıyordu. Ama **birden fazla adayın olması, "demokrasi şöleni" havası için gerekliydi. Muharrem İnce, önceki kurultaylarda olduğu gibi bu görevi yerine getirdi.** Fakat bu kez onun bile beklemediği ölçüde bir karşılık gördü. Konuşması, Kılıçdaroğlu'ndan daha fazla salondakileri

çoşturdu. Ne var ki bu fark, delegelerin oyuna aynı şekilde yansımada. Buna rağmen Kılıçdaroğlu, beklediği kadar yüksek oy alamadı. (Kılıçdaroğlu 790, İnce 447 oy aldılar.)

Kurultayı izlemeye gelenlerle, delegelerin tutumları arasındaki açık farkı, hemen her gelişmede belirgin biçimde ortaya çıktı. **Seyirciler kurultaydan yeni bir atılım, umutları çoğaltacak adımlar beklerken; delegeler oy pazarlığının aleti durumundaydı.** Kurultayın içeriğiyle, oradan çıkacak kararlarla değil, destekledikleri adayın seçilmesiyle ilgiliydiler.

60 kişilik parti meclisine 500'den fazla kişinin aday olması, CHP tarihinin en fazla adaylı seçimini yaşattı. Kılıçdaroğlu'nun "anahtar listesi" delindi. CHP'nin solu'nu oluşturan kesimler, büyük oranda meclise girdiler. Zaten "anahtar liste"de Selin Sayek Böke gibi isimlere de yer verilmişti.

Kurultay öncesi **Selin Sayek Böke ve İlhan Cihaner imzalı metin, üzerinde en çok konuşulan konu oldu.** Ve esasında kurultayla birlikte CHP'nin nasıl bir yol izlemesi gerektiğini ortaya koyan neredeyse tek çalışmaydı. "Gelecek için çağrı" başlıklı metinde, "olağanüstü koşullara uygun olağanüstü muhalefet yapılması" isteniyor ve "meclisten çekilme, aktif boykot" gibi biçimlerin tartışılması öneriliyordu.

Ancak ne sözkonusu metin, ne de kurultay sonrası basına dağıtılan "sonuç bildirgesi" tartışıldı. Böylece delegeler ve CHP tabanı, siyasi tartışmaların dışında, basit bir oy aracı, "demokrasi" gösterisinin bir parçası olarak kullanıldılar.

Ve bir kurultay daha, politik-taktik hattın belirlendiği bir içerikle değil, parti yönetiminde kimlerin yeralacağı çekişmesiyle son buldu.

Kurultay'dan geriye kalan

CHP tabanının, CHP'den "sol" çizgide daha aktif bir politik duruş beklediği, kurultayda net bir biçimde görüldü. Hem Böke-Cihaner imzalı metnin ilgi toplaması, hem de Muharrem İnce'nin konuşmasındaki sol söylemlerin büyük bir alkış alması, bu yöndeki beklentinin açık göstergeleriydi. Keza "ulusalci" olarak bilinen adayların sadece delegelerden değil, seyircilerden de destek görmemesi, bunun bir başka kanıtı oldu.

Tabandan yükselen sol basınç, Baykal çizgisine yakınlığı ile bilinen Muharrem İnce'nin konuşmasının içeriğine de yön verdi. **İnce ilk kez, Kürt sorunu dahil birçok konuda CHP yönetimini pasif kalmakla eleştirdi.** Kılıçdaroğlu ve ekibine yönelik, "referandumdan

sonra sokaklara çıkmadığı, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına, belediyelere kayyum atanmasına göz yumduğu, Afrin harekâtına destek verdiği" için yapılan eleştirilerin büyük bir destek alması, varolan yönetime karşı tepkinin de göstergesiydi aynı zamanda.

Bunu Kılıçdaroğlu'nun oy oranında ve "anahtar listesi"nde üstü çizilenlerde de görmek mümkün. Delege listeleri Genel Merkez kontrolünde olduğu halde, İnce'ye 447 oy çıkması, 33 delegenin de oy kullanmaması, Kılıçdaroğlu'nun koltuğunun sallanmaya başladığını gösteriyordu. 8 seçim kaybetmiş bir lider olarak Kılıçdaroğlu, gücünü korumakta zorlanıyor. CHP tabanında giderek artan hoşnutsuzluk, olağanüstü kurultaylara kapı aralarken, arayışların süreceğine de işaret ediyor.

Sonuçta CHP Kurultayı, bırakalım kitlelere umut vermeyi, kendi tabanında bile hayal kırıklığı yarattı. AKP karşıtı kitlenin CHP'ye tutunma, ondan bir medet umma hali, zayıflamaya başladı. Elbette burada esas sorun, devrimci bir çekim merkezinin yaratılamamış olmasıdır. Aksine kendilerine devrimci, sosyalist diyen bazı kesimlerin CHP'ye bel bağlaması, "sol"un boşluğunu doldurmasını ondan beklemesidir.

Oysa tarihsel olarak incelendiğinde CHP'yi "sol"a kaydıran koşulların; toplumsal mücadelenin yükseldiği, devrimcilerin kitlelerle bağlarının güçlendiği dönemler olduğu görülür.

Yani CHP, yükselen mücadeleyi ve devrimcilerin artan nüfuzunu durdurabilmek için "sol" görünmek, o taleplere sarılmak zorunda kalıyor. Yoksa **CHP'nin tarihi, en kritik anlarda devlet partisi kimliğine bürünmek ve "faşizmin koltuk değneği" misyonunu oynamaktır.** AKP'li yıllarda yapılanlara bakıldığında da, bu misyonu layıkıyla yerine getirdiği görülecektir.

CHP tabanının bile hayal kırıklığı yaşadığı bir dönemde, kitlelerin arayışlarına yanıt olabilmek, devrimci bir önderliği şart kılıyor. Şu ya da bu partiye yaslanmadan, devrim perspektifini yitirmeden toplumsal mücadeleyi yükseltmekten dışında bir kurtuluş yoktur. Kitleleri boş umutlarla oyalamaktan vazgeçip gerçekleri göstermek ve onun gereklerini yerine getirmek tek doğru yoldur.

Bunları unutup kimlik kaybı yaşayanlar, kitlelerin CHP'den umut beslemesinden sorumludurlar. Ancak gerçekler bir şamar gibi çarpıyor. Ve kitleler kendi deneyimleriyle öğreniyor. Faşizme ve tüm gericiğe karşı tek alternatif olan devrimci bir çıkış arıyor.

Şubat ayı, partilerin kongre ayı oldu. CHP'nin kurultayının ardından HDP de 3. Olağan Kongre'si-ni yaptı. 11 Şubat günü Ankara'da, -bir hafta önce CHP kurultayının yapıldığı salonda- bu kez HDP'liler toplanmıştı.

Elbette HPD Kongresi'ne devletin ilgisi çok daha farklıydı. Kongre salonuna giden yollar polis barikat-larıyla kesilmiş, dört arama noktasından geçildikten sonra salona girebilmek mümkün olabiliyordu. Ülkenin dört bir yanından Kongre'ye gelmek için yola çıkan otobüsler defalarca durdurulup kimlik kontrolüne tabi tutulmuştu. **Bütün bu engellemelere rağmen yaklaşık 30 bin kişi kongre salonunu doldurdu.**

Öncesi bir yana Kongre'ye iki gün kala HDP'lilere yapılan gözaltı furasına rağmen Kongre'nin toplan-ması, üstelik onbinlerce kişinin gelmiş olması, başlı başına bir başarıdır. Ancak Kongre'nin içeriği, bundan sonra nasıl bir yol izleyeceği konusunda aynı başarı-dan söz edilemez. **Bırakalım HDP'ye oy veren geniş kitleyi, birçok HDP yöneticisinde bile hayal kırıklı-ğı yarattığı görülüyor.** Bu yönüyle CHP kurultayı ile benzerlikler taşıdığı söylenebilir.

Başka benzerlikler de var tabii. Örneğin CHP ku-rultayının "adalet ve cesaret" sloganı gibi, HDP'nin de kongre sloganı "geçmişten geleceğe aynı cesaretle" idi. Her ikisi de "cesaret"i öne çıkarmasına ve tabanın-da böyle bir beklenti yaratmasına karşılık, buna yanıt veremedi. Keza her ikisi de 2019 seçimlerine hazırlık niteliğinde bir kurultay-kongre toplamışlardı; buralarda seçilen yönetim ile 2019'a gidilecekti. Ama **ne güncel politika ne de geleceğe dönük stratejiler konu-şuldu.** Ayrıca "seçilen"ler tabanın bütün tarafından benimsenmiş değildi. İki parti de "tek adam rejimi"nden bahsediyor onun adını koymaktan, yani faşizm de-mekten özellikle kaçınıyordu. Ve son olarak **"sol"daki boşluğu doldurmaya aday gösterildikleri halde, buna uygun bir duruş içinde olmadıkları; aksine bu yöndeki umutları söndürdükleri görüldü.**

"Demirtaş krizi" ve yeni eşbaşkanlar

Kongre öncesi HDP içinde ciddi bir "Demirtaş krizi" yaşandı. Selahattin Demirtaş'ın haftalar öncesinden eşbaşkanlığa aday olmayacağını açıklaması üzerine başlayan tartışmalar, kongreye kadar devam etti.

Bazı HDP'liler Demirtaş'ın mutlak biçimde aday olmasını, istemese bile ikna edilmesini savunuyor, hatta bu doğrultuda kampanyalar başlatıyor, imzalar topluyordu. Onun bir lider olduğu, HDP'nin "Türkiyeli-leşme" projesinin simgesi haline geldiğini söylüyorlar, yanı sıra, hapiste tutulmasına bir tepki, bir vefa örneği olarak da Demirtaş'ta ısrar edilmesini istiyorlardı.

Bazıları ise, (Genel Merkez başta olmak üzere) HDP'nin kişilerin üzerinde bir parti olduğundan hare-ketle, yeni eşbaşkanlarla yola devam edilmesinden ya-naydılar. Demirtaş'ın 4 Kasım 2016 tarihinden itibaren hapiste olmasının teknik zorlukları, keza tüzüksel ola-rak da iki dönemi doldurmuş olması gibi engelleri öne sürerek, Demirtaş'ın başkanlığına karşı çıkıyorlardı.

Elbette hapislik veya tüzüksel engeller aşılamaya-cak şeyler değildir. Esasında Demirtaş üzerinden sü-ren tartışma da, onun kişisel popülaritesinin ötesinde, HDP içinde varolan rahatsızlıkların dışavurumuydu.

Esas sorun, HDP'nin örgütsel yapısına, karar alma mekanizmalarına duyulan tepki; görüşlerini ifade etme ve karar alma sürecine katılmada yaşanan zorluklardı.

HDP'de yeni dönem

Nitekim yeni eşbaşkanlar (Pervin Buldan ve Sezai Temelli) kongreden önce belirlenmişti. Adına "Muta-bakat" denilen bir komisyon tarafından belirlendiği söylense de, bu komisyonun kimlerden oluştuğu ve neden böyle bir yolun seçildiği bilinmiyordu. Normal-de adayları parti kurumlarının belirlemesi ve kongre delegeleri tarafından seçilmesi gerekirken, bilinmeyen bir biçimde belirlenmiş ve delegelere dayatılmıştı. De-legalere düşen görev de, ellerini kaldırıp onaylamaktı. **Bu durumda kongreler bir gösteriye dönüşüyor; ne adaylar ne de partinin politikaları tartışılabilirdi.**

Bu durum öncekiler için de geçerliydi tabii. Keza sadece HDP değil, diğer partilerde de işler böyle yürüyordu. Ama kendini "düzen partileri"nden ayıran, devrimci-demokrat bir iddiayla çıkan HDP'den farklı olması beklenirdi. Bunu göremeyenler, ya hayal kırık-lığına uğrayıp tepki gösteriyor; ya da varolan durumu kabullenip onun bir parçası oluyordu.

HDP içinde yaşanan sorunlar bunlarla da sınırlı değil. **Partinin 7 Haziran seçimlerinden bu yana etkisiz kalışına dönük eleştiriler var. 15 Temmuz sonrası edilgenliği ve politikasızlığı, eşbaşkanların tutuklanmasına, belediyelere kayyum atanmasına karşı yeterince tepki göstermemesi gibi pek çok konuda rahatsızlıklar ifade ediliyor.** Ancak bunları tartışacağı ve sonuçlandıracağı bir kurum ve bir zemin bulunamıyor. Kongreler, partilerin "en yüksek organı" olarak farklı görüşlerin ifade edileceği, eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işleyeceği, yeni politika ve taktikle-rin belirleneceği en önemli zeminler iken, buraların bir gösteri yerine dönüşmesi bu olanağı da tümenden ortadan kaldırıyor.

HDP'de yeni dönem

HDP yeni bir döneme başladı. Sadece eşbaşkanlar değil, politik olarak da öncekinden farklı bir HDP ile karşı karşıyayız.

Bilindiği gibi Pervin Buldan, Sırrı Süreyya Önder'le birlikte Öcalan'la görüşen heyetin değişmez ismiydi. Zaten eşbaşkan olarak S. Süreyya Önder'in de adı geçiyordu, fakat Hasip Kaplan'la giriştiği "Türk-Kürt" tartışmasındaki üslubuyla tabanın tepkisini top-ladı. Ardından Ayhan Bilgen'in adaylığı yayıldı. Son aşamada Sezai Temelli üzerinde anlaşıldı. Temelli'nin 2010 referandumunda "yetmez ama evet"çiler içinde yer aldığı söyleniyor. Yani liberal kesimden...

Bu tercihin boş yere olmadığı, yeni dönemin politi-kalarına göre belirlendiği açıktır. Kongre'deki hava-dan Buldan'ın öne çıkacağı, Temelli'nin ise tamamlayıcı bir misyon üstleneceği görülüyor. Ancak ikisinin de kongredeki konuşmalarını "müzakere" odaklı yap-ması, HDP'nin yol haritasını da ortaya koyuyor. Belli ki yeniden AKP ile uzlaşma yolları aranacak, "çözüm süreci" benzeri bir dönemin başlamasına çalışılacak.

Hayata geçip geçmemesinden bağımsız olarak, **Kongre'nin yeniden "müzakere"ye odaklanması, HDP'nin eskisinden daha geri bir noktaya çekile-ceğini gösteriyor.** Gezi direnişinin rüzgarını arkasına alarak 7 Haziran seçimlerinde yüzde 13 gibi büyük bir destek alan HDP, tabanın basıncıyla kimi çıkışlar yapabiliyordu. Örneğin Kobani için kitleleri sokağa dökmüş ve başarılı da olmuştu. **Yeni dönemde so-kaktan uzak duracağı, uzlaşmacılığı esas alacağı anlaşıyor.**

Kürt ulusal hareketinin son yıllarda Suriye'ye kilitletiği ve bu sürede ABD ile artan ilişkileri düşü-nüldüğünde, HDP politikalarının da bu gelişmelerden bağımsız olmayacağı açıktır. ABD, hem AKP'yi hem de HDP'yi yeniden masaya oturtmak isteyecektir. Fakat bunu ne kadar başarabilir, orası şüphelidir. Dahası, bu sürede HDP'nin kapatılması bile mümkündür. Bu yön-deki girişimler böyle bir hazırlığın olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla HDP'nin "müzakere" çağrılarının ne kadar karşılık bulacağı meçhuldür. Bilindiği gibi "çözüm süreci" aslolarak Suriye savaşıyla bağlantılı gündeme gelmişti. Bundan sonraki gelişmeleri de yine Suriye belirleyecektir.

Sonuç yerine

Son kongre ile **HDP'nin yeni rotası belli olmuş-ken, kendilerine devrimci, sosyalist diyen kesimle-rin hala HDP içinde kalması veya HDP'den anti-faşist bir direniş beklemesi, eskisinden çok daha kof bir hayaldir.** HDP ya da CHP'den medet uman, "sol"un boşluğunu bu partilerin doldurmasını bekleyen tüm kesimler, artık kendilerini ve kitleleri kandırmaktan vazgeçmelidir.

Diğer yandan sürekli 2019 seçimlerinden, seçimle-re hazırlıktan bahsedilmektedir. Öncekiler bir yana son referandum, burjuva anlamda bile bir seçim güvencesi kalmadığını ortaya koydu. **Seçimlerde bir değişiklik olmadan ve OHAL kalkmadan seçimlere katılmak, AKP'ye meşruiyet kazandırmaktan başka bir anlam taşımaz.** Bırakalım devrimci-sosyalist olmayı, burjuva anlamda bir muhalefet bile, bunlar olmadan seçimlere katılmayacağını şimdiden duyurmalı ve AKP'nin üze-rinde bir basınç oluşturabilmelidir. Ama geçtik CHP'yi, HDP'de bile bu yönde bir karar, hatta tartışma bile yok!

Muhallif partilerin bu haliyle, faşizme karşı mücade-leyi yükseltmek şöyle dursun; bir hükümet değişikliğini başarmak bile mümkün değildir. Kendi tabanlarının dahi umutlarının tükendiği bir dönemde, devrimci tarz-da birleşik mücadeleyi örmekten başka yol yoktur.

ÇKP 19. Kongresi: “Çin çağı” başlıyor

Çin Komünist Partisi'nin 19-24 Ekim tarihinde gerçekleştiği 19. Kongre, sadece Çin'i değil, doğrudan dünya siyasetini ilgilendiren son derece önemli bir kongre oldu.

Kongrede, dünya hegemonyasının hedeflen- diğinin göstergesi olarak ÇKP'nin “yeni çağda tarihi bir misyon” üstlendiği belirtildi ve “yeni dönemde Çin'e özgü sosyalizm” düşüncesinin ÇKP tüzüğüne eklendiği duyuruldu. ÇKP Genel Sekreteri ve Çin Devlet Başkanı Şi Jinping'in konuşmasında açıkladığı, ülkeyi “modern sosya- list” yapacak 14 maddelik doktrin, parti anayasa- sına girdi.

Bu ayrıcalık, ÇKP geçmişinde sadece Mao ve Deng Siaoping tarafından kullanılmıştı. Biri ülkenin kurucu lideri, diğeri ise Çin'in rotasını değiştiren bir başkandı. Şimdi **Şi Jinping, bu anayasa değişikliği ile, ülkenin dünya hege- monyasını ele geçirme hedef ve yönelimini ortaya koymuş oldu.** Çin resmi haber ajansı Şinhua, bu yeni doktrini dünyaya, “*ÇKP, Şi Jinping'in öğretisiyle, yeni çağda, Çin karakterin- de bir sosyalizm yaratıyor*” sözleriyle duyurdu.

Bu yanıyla da kongrenin hem Çin için, hem de dünya siyaseti için bir dönüm noktası olduğu- nu söylemek yanlış olmayacaktır.

“Yeni bir çağ”da Çin hegemonyası

Şi Jinping'in kongrede yaptığı konuşmanın başlığı, “**Orta halli müreffeh bir toplumun her yönden kesin zaferi ve yeni bir çağda Çin'e özgü sosyalizmin büyük başarımı için...**” olarak belirlenmişti.

Bu başlığın özel olarak se- çildiğini görmek zor değil. Çin'in ülke içinde ve dışındaki hedefleri- ni özetleyen, dünya hegemonyası adaylığını ilan eden bir başlık bu.

Birincisi, dünya ekonomik krizlerin pençesinde kıvranır, bü- yüme rakamları hızla düşerken, dünya halkları açlık ve yoksulluk- la boğuşurken, Çin kendi halkına ve dünyaya “orta halli müreffeh bir toplumun her yönden kesin zaferi”ni vadediyor.

ABD'den başlayarak dünya ekonomisini altüst eden 2008 ekonomik krizinden bugüne

ÇKP Kongresi'nde “orta halli müreffeh bir toplum” vaadedilirken, bir taraftan ülke içindeki geniş kitlelerin partiye ve devlete güven ve bağ- lılığı yeniden güçlendirilmek isteniyor; diğer taraftan da Çin'in çok yüksek düzeydeki ekonomik göstergeleri ve büyüme hızı ile dünyaya “ekonomik lider” olduğu bir kere daha hatırlatılmış oluyor.

geçen 10 yıl içinde, hemen bütün ülkelerde eko- nomik göstergeler kötüye giderken, Çin bunun dışında kalmayı başardı. Birçok emperyalist ülkedeeksi (-) büyüme rakamları ortaya çıkar- ken, **Çin yıllık ortalama yüzde 7'lik büyüme hızı ile dünya ekonomisinin lokomotifine haline geldi.** Son 5 yılda milli gelirini yüzde 43 artırarak 54 trilyon yuandan (8,15 trilyon dolardan) 80 trilyon yuana yükseltti. Sadece 2016 yılında dünya ekonomisindeki büyümenin yüzde 39'unu tek başına sağladı.

Çin'in dış yatırımlarının yani sermaye ihracı- nın düzeyi, Çin'in ekonomik hegemonyasını çar- pıcı biçimde ortaya koyuyor. 2005 yılında Çin'in toplam sermaye ihracı 204.7 milyar dolarken, 2017 yılında 1.6 trilyon dolara yükseldi. Çin'in resmi gazetesi Halkın Günlüğü, “*Çin bütün ka- yıkları kaldırarak yükselen dalgadır*” diyerek, bü- tün dünyaya hükmetme hedefini ortaya koyuyor.

Çin'in ekonomide gerçekleştirdiği hızlı atılım, ülke içinde gelir dağılımındaki eşitsiz- liğin artmasına neden oldu. Ekonomiyi güçlen- dirmek amacıyla 2000'li yıllara damgasını vuran

sloganı “zenginleşmek”ti. Bu süreç gerçekten de “süper zenginler” yarattı. **Ülkenin en zengin üç kişininin toplam serveti 100 milyar doları aştı, karşılığında milyonlarca insan açlıkla karşı karşıya kaldı.** Bu zenginleşme, çok geniş kitlelerin yoksullaşması pahasına olmuştu; bu nedenle kitle içinde yönetime dönük hoşnutsuz- luklar da arttı.

Şimdi **Şi Jinping, kongrede yaptığı konuş- mada, yolsuzluklara ve yoksulluğa savaş açacağını söyleyerek bu hoşnutsuzlukları gi- dermek istiyor.** Konuşmasında, “*Partinin devlet ve toplum üzerindeki mutlak liderliğinin titizlikle korunması*” gerektiğini söyleyen Şi, “*devlet kay- naklarının özel kesime değil, kamu işletmelerine ayrılması*” gerektiğini anlatıyor. Mao döneminin parolası olan “*sade yaşa, sıkı çalış, halka hizmet et*” sloganı yeni dönemde yeniden yükseltiliyor.

Elbette Çin gibi emperyalist bir ülkede, yoksulluğu ya da yolsuzluğu bitirmek mümkün değildir. Kapitalizmin doğası, süper zenginler ile açlık çekenlerin birarada olmasını zorunlu kılar. Ancak ÇKP Kongresi'nde “orta halli müreffeh bir

toplum” vaadedilirken, bir taraftan ülke için- deki geniş kitlelerin partiye ve devlete güven ve bağlılığı yeniden güçlendirilmek isteniyor; diğer taraftan da Çin'in çok yüksek düzeydeki ekonomik göstergeleri ve büyüme hızı ile dün- yaya bir “ekonomik lider” olduğu bir kere daha hatırlatılmış oluyor.

İkincisi, konuşmadaki “Çin'e özgü sosyalizm” vurgusu, ideolojik-kültürel hegemonyanın temel sloganı olarak öne çıkarılıyor. Dünya “imparatorluğu”na aday olan gücün, bunu ideolojik kültürel-hegemon- ya ile birleştirerek, hem kendi halkını hem de dünyanın diğer halklarını bu hegemonyaya “gönüllü” hale getirmesi gerekiyor. Bunun için parlak sloganlar üretmek önemli bir unsur. Mesela İngiltere, “toprakları üzerinde güneş bat- mayan imparatorluk” olma sürecinde, dünyaya “medeniyet” getirdiğini ileri sürmüştü. ABD'nin sloganı “demokrasi” oldu. Kanuni döneminde Osmanlı, batıya “adalet” götürüyordu. Çin ise “sosyalizm”in prestijini, gücünü, halklar üzerin- deki cazip etkisini kullanmaya çalışıyor.

Gerçekte ne Çin sosyalist bir ülkedir, ne de dünyaya sosyalizm taşıyacaktır. Kendi ülkesindeki ekonomik atılımları devlet kapi- talizminin gücüyle gerçekleştirmekte, ancak özel sektöre de büyüterek “süper zenginler” oluşturmaktan geri durmamaktadır.

Benzer biçimde dünyada Sudan'dan Malezya'ya, İran'dan Zimbabve'ye kadar, Çin'e doğrudan bağımlı olan pek çok ülke, gerici dik- tatörlüklerle yönetilmekte, şeriat kuralları ile halk üzerinde terör estirililmektedir. Kafaları karıştı- ran unsur, Venezüella, Ekvator gibi bazı Latin Amerika ülkelerinde kurulan “halkçı” yönetimle- rin, kendisini “sosyalist” olarak tanımlamasıdır. Ancak bu durum, Latin Amerika ülkelerinin kendi iç dinamikleri, kitlelerin mücadele düzeyi ve tarihsel birikimi ile ilgilidir. Çin'in devlet kapitaliz- miyle yönetilmesinin bir etkisi yoktur.

Zaten Çin, bugüne kadar resmi olarak da “ül- kelerin içişlerine karışmama” politikası izlemekle övünen bir ülkedir. **ABD'nin yarı sömürge ülkelere “demokrasi götürme” adına askeri darbeler düzenlemesi, siyasi baskı kurması gibi unsurlar kitleler nezdinde teşhir olduğu ve tepki topladığı için, Çin “içişlerine karış- mıyoruz” diyerek kendi emperyal yüzünü gizlemektedir.**

Bu bir yanıyla doğrudur da. Gerçekten Çin, “sosyalist” görünmeye çalışan Venezüella'yı da, gerici diktatörlüğün baskısı altındaki Sudan'ı da aynı biçimde sömürmektedir. Çin için asıl önemli olan, sözkonusu ülkenin nasıl yönetildiği değil, kaynaklarını ne kadar sömürebildiğidir.

Ancak “imparatorluk” iddiası, Çin'in hem içeride, hem de dışarıda kitlelerin sempatisini kazanmasını zorunlu kılmaktadır. Ve bu deste- ği alabilmenin en kolay yolu, dünya genelinde kitlelerin en büyük özlemi olan “sosyalizm”in

prestijine sığınmaktır.

Başta “sosyalizm” olmak üzere, Çin hege- monyasının bütün ideolojik argümanlarını dünya genelinde yaymanın en kolay ve etkili yolu, eği- timdir. Ve Çin bu alana büyük yatırım yapmaktadı- r. Çin'de yabancı öğrenci sayısı, 2012'den bu yana yüzde 35 artmıştır. Bugün 205 ülkeden (bu rakam yaklaşık dünyadaki toplam ülke sayısı- dır) 440 bin öğrenci Çin'de eğitim görmektedir. Dünyada 500 üniversitede Konfüçyüs Enstitüleri bulunmaktadır ve bu sayı her geçen gün artmak- tadır. Çin Dışişleri Bakanlığı, “sihirli silah” olarak tanımladığı “Birleşik Cephe” bürosunu, Çin'in siyasal ve kültürel etkisini artırmak, Çin'e dış ülkelerde yerli işbirlikçiler bulmak, oradaki Çinli nüfusun örgütlerini ve yerel liderleri yönlendir- mek için özel olarak kurmuştur. Birleşik Cephe bürosu, Çin hegemonyasının yayılma araçlarının en etkililerinden biridir.

Üçüncüsü, ÇKP kongresinde en büyük vurgu “yeni bir çağ” sözüydü. Elbette “çağ” kavramı, burjuva literatürde yanlış biçimde kulla- nılmaktadır. Gerçekte içinde bulunduğumuz çağ, “emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır” ve ABD'nin hegemonyası döneminde de, Çin'in he- gemonyası döneminde de bu gerçek değişmez. ÇKP Kongresi'nde sözü edilen “çağ”ı ise, Çin'in “dünya imparatoru” olacağı yeni bir “dönem” olarak ele almak gerekir.

Son bir yıl içinde, Çin çok önemli üç hamle gerçekleştirdi. Birincisi, Mayıs 2017'de toplanan “Kuşak ve Yol Zirvesi” oldu. Bu zirveye 130'dan fazla ülkenin temsilcisi katıldı. Zirve “Yeni İpek Yolu'nun canlandırılması” gibi son derece iddialı bir hedef koymuştu önüne.

Londra'dan Pekin'e uzanan demiryolunun inşası başta olmak üzere, Pekin'den Pakistan'a, Basra Körfezi'ne, Sudan ve Kızıldeniz'e, İran-İrak- Suriye hattından Akdeniz'e, İstanbul ve Yuna- nistan üzerinden Avrupa'ya, Güney Çin Denizi üzerinden Hint Okyanusu'na vb. uzanan sayısız kara-deniz-demiryolu inşasını öngörüyor. Ve bu ticaret yolları ile, Asya-Avrupa-Afrika kıtalarını dört bir koldan ahtapot gibi sararak, tüm ülkele- re ticaret malları ile birlikte Çin hegemonyasını

taşımayı hedefliyor.

Kuşak ve Yol Zirvesi'nde alınan kararlardan biri de Asya Kalkınma Bankası'nın kurulmasıdır. Bankanın kurucuları arasında BRİCS ülkelerinin (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika Cumhuriyeti) yanısıra dört G-7 ülkesi (Birleşik Krallık, Fransa, İtalya, Almanya) ile birlikte Mısır, Avustralya, Yeni Zelanda gibi ülkeler de bulun- maktadır. Üye ülkelerin sayısı son katılımlarla 77'ye ulaşmıştır, Türkiye de bu ülkelerin ara- sındadır. **Bu banka, IMF'nin alternatifi olarak Çin'in ekonomik hegemonyasını pekiştirecek olan bir kurumdur.** Çin'in hegemonya inşasının ikinci büyük adımı budur.

Çin'in bu yıl içinde attığı üçüncü büyük adım ise, Kasım 2017'de Pekin'de **ÇKP tarafından düzenlenen “Dünya Siyasal Partileriyle Yüksek Düzey Diyalog Toplantısı” oldu.** Bu toplantıya sadece Çin ile ilişkisi bulunan siya- si partiler değil, dünyanın dört bir tarafından hükümet partileri de katıldı. Toplantıları düzenli hale getirme, iç tüzüğü ve birimleriyle kurumsal- laştırma girişimleri bulunuyor. Bu adım, bir çok yönden tartışmalı hale gelen BM'ye alternatif uluslararası bir kurum hazırlığı anlamına geliyor. Zaten Çin'in kendi “Enternasyonal”ini kurma girişimi olarak tanımlanıyor. Çin'in siyasi hege- monyasını yayma, işbirlikçisi partilerin sayısını ve gücünü artırma, böylece başka ülkelerin yönetimlerinde etkili olma hamlesi olarak önem taşıyor.

2000'lerin başından itibaren, dünya hege- monyası yavaş yavaş el değiştirmeye başlamıştı. Terazinin kefesinde ABD'nin ağırlığı giderek azalırken, Çin'in ağırlığı arttı. Önce ekonomik hegemonya Çin'in eline geçti; dünya pazarla- rında Çin'in gücü ABD'ninkiyle kıyaslanamaya- cak ölçüde büyüdü. Ekonomik güç siyasi gücü de beraberinde getirdi. Askeri olarak da hızla büyüyen Çin, artık ABD'ye meydan okuyacak, ABD'nin tahıtna oturacak durumda olduğunu dünyaya ilan ediyor.

ÇKP'nin 19. Kongre'si, bunun somutlandığı yer oldu. Artık yeni bir dönem için, Çin impara- torluğu dönemi için start verildi.

Sağlıkta özelleştirmenin son noktası

ŞEHİR HASTANELERİ

Şehir hastaneleri, sağlık alanındaki özelleştirme politikasının bir parçası olarak bir süredir uygulamaya konmuş durumda. Eski Sağlık Bakanı Recep Akdağ, şehir hastaneleri için “Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın ikinci perdesidir” açıklamasını yapmıştı. Gerçekten de, **şehir hastaneleri, 1980’lerin sonlarında başlatılan “sağlıkta reform” süreci ve 2000’li yıllarda AKP ile sürdürülen “sağlıkta dönüşüm programı”nın devamı niteliğindedir.** Ve amaç, sağlık alanını daha fazla özelleştirmek, sağlığa erişimi parası olanın ayrıcalığı haline getirmede bir adım daha atmaktır.

Hastalar şehir dışına, hastane arazileri inşaat tekellerine

Şehir hastaneleri, AKP’nin “mega projeleri”nin sağlık alanındaki karşılığı olarak planlandı. Tıpkı İstanbul’a “mega havaalanı” yapılması gibi, inşasında “ihtiyaç” düzeyi değil, “rant” düzeyi belirleyici oluyor.

Türkiye genelinde 31 şehir hastanesi yapılması planlanıyor. Bunların 18’inin yapımına başlanmış durumda. 4’ü ise tamamlandı ve kullanıma girdi. Şehir hastanelerinin her birinde binlerce yatak kapasitesi öngörülüyor. **Geniş bir bölgede bulunan devlete ait birçok hastane ve sağlık kurumunun kapatılarak, bu alandaki tüm “hasta kapasitesi”nin tek bir büyük hastaneye aktarılması hedefleniyor.**

Bu kadar büyük bir kompleksin şehir merkezlerinde kurulması için yeterince alan olmadığı için, elbette şehir dışındaki ormanlık alanların imhası ve betonlaştırılması gündeme geliyor.

Mesela Ankara’da yapılacak olan Bilkent Şehir Hastanesi için, ODTÜ ormanı talan ediliyor. Ve bu hastanenin yapımı ile birlikte Numune Hastanesi, Yüksek İhtisas Hastanesi, Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi gibi son derece önemli, oturmuş kadroya ve gelişkin birikime sahip hastanelerin kapatılması hedefleniyor. Bu hastaneler aynı zamanda, Ankara’nın merkezi noktalarında ve geniş alanlara kurulu bulunan hastaneler.

Devasa şehir hastaneleri kurulduğu zaman, hasta ve yatak kapasitesinin artacağı, hastanelerdeki yoğunluğun azalacağı gibi bir izlenim yaratılıyor. Gerçekte ise, TTB (Türk Tabipler Birliği) hasta ve yatak kapasitesinin değişmeyeceğini özellikle belirtiyor. Söz konusu ildeki başka hastaneler kapatılarak, onların hasta potansiyeli şehir hastanesine aktarılıyor; böylece hastanelerdeki yoğunluk

Şehir hastaneleri ile, **sağlık alanının rantı özel sektöre aktarılmaktadır.** **Arazi rantları üzerinden büyük karlar özel sektöre altın tepside sunulmaktadır. Sağlık sektörünün çalışanları üzerindeki sömürü artırılmaktadır. Sağlık hizmeti daha fazla paralı hale getirilerek, işçi ve emekçilerin cebindeki paraya el konulmaktadır. “Hasta kotası” belirlemesi ile, devletin kassından, yani işçi ve emekçilerin cebinden şirket kasasına para aktarılmaktadır.**

da sağlığa erişimdeki zorluklar da artıyor. Mesela Ankara’da kurulacak iki şehir hastanesi için, varolan 12 hastane kapatılacak. İki şehir hastanesinin yatak kapasitesi, varolan 12 hastanenin yatak kapasitesinin toplamı kadar olacak.

Benzer biçimde, kurulacak tüm şehir hastaneleri için, bulundukları ildeki son derece önemli eğitim ve araştırma hastaneleri, devlet hastaneleri vb. kapatılıyor. Böylece **çoğunlukla şehir merkezlerinde kurulu olan bu hastanelerin arazileri, inşaat tekellerine peşkeş çekilecek.** Hastalar ise, ulaşımı son derece zor olan, şehir dışındaki yeni hastanelere gitmeye mecbur bırakılacak. Sağlık hizmetine ulaşmak, zaman ve para yönüyle de zorlaşacak.

Bu durum, **özellikle acil hastalar söz konusu olduğunda daha büyük bir soruna dönüşecek. Şehir içindeki özel hastanelere olan talebin artmasını da getirecek.** Acil olmayan hastalıklarda bile, büyük şehrin trafik çilesi ve şehir hastanelere ulaşım zorluğu nedeniyle, şehir içi özel hastanelere yönelik gündeme gelecek. Bu da hastalar için ek bir yük oluşturacak.

Özel sektöre hediye hastaneler

Şehir hastaneleri gerçekte gizli bir özelleştirme anlamını taşıyor. Kamu hastaneleri kapatılarak onların olanakları özel sektöre devrediliyor. Tıpkı son

dönem büyük servetler dökülerek yapılan otoyollar, köprüler vb. “yap-işlet-devret” modelinin uygulanması gibi, şehir hastanelerinde de “yap-kirala-devret” modeli uygulanacak.

Hastanelerin yapım aşaması da, otoyolları, köprüler gibi, özel sektöre adeta hediye şeklinde sunuluyor. Öncelikle inşaat firmaları bu şehir hastanelerini devlet tarafından tahsis edilmiş arsalar üzerine yapıyorlar. Tabi **arsalar, devlet tarafından bedelsiz olarak tahsis ediliyor.** Yapımcı şirket, binalar için dışarıdan kredi alıyor; devlet bu krediye hazine garantisi veriyor.

İnşaat bittikten sonra şirket, yaptığı binaları Sağlık Bakanlığı’na kiraya veriyor. Sağlık Bakanlığı bu binalara kiracı olarak yerleşiyor. **Aslında binaların 4 yıllık kira bedeli, inşaat maliyetini karşılamaya yetiyor; buna rağmen, devlet 25 yıl kira ödedikten sonra binalar devlete devrediliyor.** Yani devlet, her bir binayı kendisi inşa ettiği koşulda, 21 yıl boyunca boşuna özel sektörü kira ödememiş olacak. Amaç inşaat tekellerine para kazandırmak olunca, bu 21 yıllık kira bedeli gözden çıkarılıyor elbette.

Devlet katkısı bunlarla da bitmiyor. Hastanenin kurulacağı arsanın bedelsiz verildiğini söylemiştik. **Bu arazinin yolları, elektrik-su vb. altyapı hizmetleri de devlet tarafından, yine bedelsiz olarak sunuluyor.**

Şirkete yapılan peşkeş bunlarla da bitmiyor. **Hastanenin tıbbi hizmetlerinin bir kısmı ve destek hizmetlerinin tamamının şirket tarafından verilmesi söz konusu.** Yani hastanenin en büyük gelir kalemi olan laboratuvar hizmetleri, görüntüleme hizmetleri, nükleer tıp, fizik tedavi, rehabilitasyon hizmetlerinin tamamı, bedeli döner sermayeden karşılanmak üzere şirkete devrediliyor. Şirket bu hizmetleri alt taşeronlara veriyor.

Burada bir “hediye” daha devreye giriyor: Bu hizmetleri almak üzere **yeterince hasta gelmezse, aradaki fark “hazine garantili” olarak genel bütçeden karşılanıyor.**

Bitmedi; hastanenin şehir dışında bulunan yerleşkesinin etrafında, cafeler, AVM’ler, otoparklar vb. ile yeni rant alanları oluşturuluyor ve bunların işletmesi de şehir hastanesini yapan şirkete veriliyor. Personel, hasta ve hasta yakınları ile birlikte, günlük 50-60 bin kişinin şehir hastanelerine taşınacağı öngörülüyor. Bu kitlenin otopark-taksi masraflarından gıda harcamalarına kadar tüm ihtiyaçları, hastanenin sahibi olan şirketin tasarrufundaki işletmeler tarafından satışa sunulacak.

Şehir hastanesi kurulması karşılığında şehir içinde kapatılan hastanelerin çok değerli olan arazileri üzerindeki inşaat hakkı da, öncelikli olarak, şehir hastanesini inşa edecek olan şirkete veriliyor.

Her aşamasında kar, her aşamasında devlet tarafından şirketin kasasına uzatılmış bir hortum söz konusu. Ve bu hortumdan, her bahane ile şirkete sınırsızca para akıtılıyor.

Sağlık çalışanlarının işi artık daha zor

Şehir hastaneleri, sağlık emekçileri açısından da son derece önemli dezavantajlar taşımaktadır. TTB

(Türk Tabipler Birliği), şehir hastaneleri hakkında hazırladığı raporda, sağlık çalışanlarının yaşayacakları sorunları da ele almaktadır. Buna göre;

Şehir hastanelerinin kapalı alanları, modern hastane standartlarının çok üzerindedir. Bu büyüklük, acil hastalara ulaşmada, konsültasyonlarda önemli zaman kaybına yol açacaktır. Hastaya ulaşma konusunda yaşanan zorluklar, hastaların yaşam hakkı başta olmak üzere önemli mağduriyetler yaşamlarına neden olacaktır. Diğer taraftan, doktorların iş yükünü de artırmaktadır.

Şehir hastanelerinin planlanmasında, doktorların ve diğer sağlık çalışanlarının ortak kullanım alanları yoktur. Bu durum, sağlık çalışanlarının ortak iş üretme, yapılan işi değerlendirme ve öneri alma olanaklarını imkansız hale getirmektedir.

Faaliyete geçmiş olan şehir hastanelerindeki yetersizlikler, bir başka sorun yumağına dönüşmüş durumda. **Buralarda yazılım sorunları ve her türden teknik aksaklıklar giderilememekte, bu nedenle sağlık hizmetinin sürekliliği kesintiye uğramaktadır.** Radyolojik görüntüleme sisteminde aksaklıklar çözülmemiştir. Bu durum birçok tıbbi hatayı da beraberinde getirmektedir.

Şehir hastanelerinin acil servisleri çok geniş alana kuruludur. Çalışan sayısı ise son derece azdır. Şehir hastanesi açılan illerde, tüm acil vakalar doğrudan buraya yönlendirildiği için, iş yükü olağüstü artmakta, “acil” olması gereken sağlık hizmeti büyük bir soruna dönüşmektedir.

Benzer biçimde, şehir hastanelerinin hasta ve yatak sayıları ortalama bir hastaneye göre çok fazla artmasına rağmen, doktor ve diğer sağlık çalışanlarının sayısı artmamıştır. Hastane yönetimlerinin, daha fazla hasta yatışı yapılması, daha fazla hasta bakılması gibi taleplerini karşılamak, bu koşullarda iyice zorlaşmıştır.

Bütün bunlar, şehir hastanelerinin yanlış hesap, yanlış planlamadan kaynaklanan yapısal sorunlarıdır. Ancak pratikte, sorunların sorumlusu olarak sağlık çalışanları hedefe çakılmaktadır. Yazılımın yetersizliğinden ya da acildeki gecikmeden ya da başka bir yapısal eksiklikten kaynaklanan her sorunda, hasta ile sağlık çalışanı karşı karşıya kalmakta, hasta ve hasta yakınlarının tepkisi doğrudan sağlık çalışanlarına yönelmektedir.

Sağlık çalışanları bir taraftan hastanenin eksikliklerini kendi çabalarıyla gidermeye çalışırken, bir taraftan hastaları yatıştırmakla uğraşmaktadırlar. Bu da yetmezmiş gibi, **uzun çalışma saatleri, iş yükünün artması, iş kazalarının artması ve sağlık hizmetinin niteliksizleşmesi gibi sorunlarla boğuşmaktadır.** Devlet hastanelerinde zaten “performans” baskısı altında bunalan sağlık emekçileri, buralarda çok daha ağır koşullarda çalışmakla karşı karşıyadır.

Bunun yanında gelir azalması da sözkonusudur. Döner sermaye gelirlerinde öncelik binanın kira ve giderleri olacak, şirketin harcamaları çıktıktan sonra çalışanların ek ödemeleri dağıtılacaktır. Her koşulda, çalışanların ücretleri düşecektir.

Adana Şehir Hastanesi'nde farkedilen “çip”ler ise, sağlık çalışanlarının sorunlarının bunlarla sınırlı olmadığını gösterdi. **Sağlık çalışanlarının, formlarına monte edilmiş çip’le takip edildiği ortaya çıktı.** Bilgisayar başındaki biri, sağlık çalışanlarının her an nerede olduğunu takip ediyor ve kayıt yapıyor. “Mesai denetimi” anlamına gelen bu uygulamanın gizlice yapılmasının hukuka aykırılığı bir yana, çalışanın özel anlarını, tuvaletlerini bile izleyen-kaydeden bu yöntem, insan haklarına aykırıdır. Bu uygulama, şehir hastanelerindeki sağlık emekçilerinin, insanlıkdışı ve kölece çalışma koşullarının çarpıcı bir kanıtıdır.

“Paran kadar sağlık”ta son nokta

Şehir hastaneleri, sağlık hakkının özelleştirilmesinde geline son noktayı ifade etmektedir. Bu durum, özel hastanelerin kurulmasından farklı ve çok daha boyutlu bir saldırıdır.

En başta sağlık hizmeti, önleyici-koruyucu sağlık hizmeti basamağından başlamalıdır.

Devletin görevi, halkın “bulunduğu yerde” koruyucu sağlık hizmetlerinden faydalanmasını sağlayarak, hasta sayısını azaltmaktır. Şehir hastanelerinde ise “hasta olmaya” yatırım yapılmakta ve hasta büyük şehirlerin dış çeperlerine taşınmaya zorlanmaktadır.

İkincisi, hastanelerin inşaatı dış finansmanla yapılmaktadır. Bunda “hazine garantisi” de sözkonusudur. Ancak **hastaneyi inşa eden şirket borcunu ödeyemediğinde, hastaneyi kapatabilir. Bu koşulda, kamu hastaneleri önceden kapatılmış olduğu için, hastanın başvuracağı bir sağlık merkezi olmayacaktır.**

Üçüncüsü, hastanelerin ödenekleri yetersiz kalınca ve döner sermayenin gelirinde azalma olunca, **şirket hastalardan ek ücret talep edebilir, giderek daha çok sağlık hizmeti tamamen ücretli hale getirilebilir.** Bu durumda, alternatifi olmayan hasta, ücreti ödemediği koşulda sağlık hizmetinden yoksun kalacaktır.

Şehir hastaneleri yaygınlaştığında, bütün bu sorunlardan dolayı sağlık hizmetine erişebilecek insan sayısı, 10-15 milyonu geçmeyecektir. Geri kalan insanlar için ise, tam bir çaresizlik söz-konusudur. Bugün “yatakları daha nitelikli hale

getiriyoruz”, “otel hizmeti sunuyoruz” diye övünüyor. Gerçekte ise, hastanın lüks yataklardan önce, nitelikli ve ücretsiz tedaviye ihtiyacı var.

Tüm bunlara ek olarak devlet, şehir hastanesi işleten şirkete “hasta kotası” garantisi vermektedir. 3. Köprü’den, Avrasya Tüneli’nden aylık araç geçişi belli bir rakamın altında kaldığında, aradaki fark devlet tarafından karşılanmaktadır. Tıpkı bunun gibi, şehir hastanelerinde

de devlet ile işletmeci şirket arasında bir anlaşma sözkonusudur. **Aylık hasta sayısı belli bir rakamın altında kaldığında, aradaki fark devlet tarafından karşılanacaktır.**

Sağlık haktır, satılamaz!

Eski Sağlık Bakanı Recep Akdağ, “Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın ikinci perdesi” demişti şehir hastaneleri için. En karlı alanlardan biri olan sağlık alanının özelleştirilmesinde yeni bir hamledir çünkü bu. Sadece sağlık alanında değil, genel olarak özelleştirme, çok yönlü bir saldırıdır. Bu saldırının, şehir hastaneleri ile ortaya çıkan görünümü ise, çok yönlüdür.

En başta, şehir hastaneleri ile, sağlık alanının rantı özel sektöre aktarılmaktadır.

İkincisi, arazi rantları üzerinden büyük karlar özel sektöre altın tepside sunulmaktadır.

Üçüncüsü, sağlık sektörünün çalışanları üzerindeki sömürü artırılmaktadır.

Dördüncüsü, sağlık hizmeti daha fazla paralı hale getirilerek, işçi ve emekçilerin cebindeki paraya el konulmaktadır.

Beşincisi, “hasta kotası” belirlemesi ile, devletin kasasından, yani işçi ve emekçilerin cebinden şirket kasasına para aktarılmaktadır.

Sağlık, kapitalist sistem için en önemli kar alanlarından biri haline geldi. Oysa **sağlık hizmetlerine erişim, bir haktır ve eşit-ücretsiz bir biçimde herkes bu haktan faydalanmalıdır.** Sosyalist ülkeler bunu yaşama geçirmiştir.

Kapitalizmde ise, sağlık “hakkı” diye bir şey yoktur. Mücadele ile kazanılan kimi mevziler ise, devletin her saldırısında tırpanlanmakta, yok edilmektedir. Şehir hastaneleri, bu yönde atılmış yeni bir adımdır.

12 Mart 1995-GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 1995 yılında Cemevi'ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı.

Gazi, sınıfsal olarak işçi-emekçi kesimlerin oturduğu, Kürt-Alevi yoğunluğunun bulunduğu, anti-faşist mücadelenin yüksek olduğu İstanbul'un sayılı semtlerden biridir. Devrimci örgütlerin faaliyetlerinin olduğu bu semtte, İhtilalci komünistlerin çalışmaları da mahallenin kuruluş dönemlerine kadar uzanır. Dolayısıyla devletin Gazi'yi hedefe çakması boşuna değildir.

Saldırının duyulmasıyla birlikte başta devrimciler olmak üzere Gazi halkı kısa sürede Cemevi'nin önünde toplanır. **İhtilalci komünistler "Katiller Karakolda!" diyerek hedefi gösterirler.** Yakın bir tarihte bir simitçi, bu karakolda öldürülmüştür. Halkın polise karşı büyüyen öfkesi, bu saldırıyla birlikte taşar.

Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce kişi karakolu taşlamaya başlar. Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açmaktadır. Cemevi yöneticileri, kitleyi sakinleştirmeye, yeniden cemevine döndürmeye çalışmaktadır. Bunun üzerine devrimci yapılar bir komite kurarlar ve direnişi **daha örgütlü bir şekilde yönetirler.**

İstanbul'un emekçi semtleri, yüzlerce-binlerce kişiyle Gazi'ye akar. Bunların içinde **"bizziz olmaz bu işler" diyen Zeynep Poyraz da vardır.** Direnişin ikinci günü karakol civarında çatışmada Zeynep Poyraz şehit düşer.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kurulmaya başlanır. Halk etrafta ne bulursa getirip barikatları güçlendirir. **Komite, taleplerini 4 maddede toplar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi'den çekilecek.** Bu dört talep kabul edilene dek direnişin süreceği herkese duyurulur.

Üçüncü günün sabahı, **devlet barikatlara saldırır.**

Evlerden getirdikleri tüpleri silah gibi kullanırlar. Yüzlerce molotofu fırlatırlar. Düşen barikatları ateşe verip bir sonrakine güçlerini yığarlar. **Saatlerce süren bu barikat savaşı, diğer bölgelerden gelenlerle birlikte güçlenir ve zaferle sonuçlanır.**

Devlet, direnişi kırmak için, Bülent Ecevit'i, Zülfü Livaneli'yi getirir. Ancak kitle, bunları yuhalayarak gönderir. Bunun üzerine asker devreye girer. "Asker halk çocuğu" söylemleri üzerinden demagoji yapmaya başlarlar. Alevi kitlesi üzerindeki Kemalizmin etkisini kullanmak isterler. Ancak devrimciler, "Bu askerler Sivas'ta 'can'larımızı ya-narken neredeydi?" diye sorar, yıllardır kirli savaşı yürütenlerin bu askerler olduğunu söylerler. Devletin asker kozunu da böylece boşa düşürürler.

Buna rağmen bir tuğgeneral başkanlığında, devletin Cemevi yöneticileriyle görüşmeleri sürmektedir. Bir süre sonra radyodan Valiliğin, direnişçilerin taleplerini kabul ettiği duyurulur. Tuğgeneral, telefonla komiteye ulaşır, cenazelerin yola çıktığını, barikatların açılmasını söyler. **Komite, "cenazeler gelecek, barikatlar sonra açılacak" der. General, bunu da kabul eder. Zafer çılgınlıkları yükselir bu kez Gazi sokaklarında...**

Cenazeler geldiğinde Zeynep'i taşıyan arabayı çevirip üzerine orak-çekiçli bayrağı sererler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurlarlar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktadır. Bunlardan biri de Ümraniye-1 Mayıs Mahallesi'nde gerçekleşir. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açar. **Eylemin örgütleyicilerinden Hakan Çabuk, orada ağır yaralanır ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirir.** Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız olur.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düşerler.

18 Mart 1871 Paris Komünü

Zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan proletarya, ücretli kölelik düzenine en büyük darbeyi, ilk kez 1871 yılında Paris Komünü'yle vurdu. Tarihteki ilk proleter devlet olan Paris Komünü, ancak 72 gün yaşayabildi.

Fransız proletaryasının grev ve gösteri karşısında zor günler yaşayan egemenler, dikkatleri iç çelişkilerden uzaklaştırmak için, 19 Temmuz 1870'de Prusya'ya savaş ilan etti. Savaş koşullarında mücadelenin önünü alacağını hesaplıyorlardı. Fakat 2 Eylül'de Fransa ordusu bozguna uğradı ve Prusya askerleri, başkent Paris'in eteklerine kadar ulaştı.

Henüz partisine kavuşamamış olan Fransız proletaryası, Prusya ordusunun Paris'e kadar dayanması karşısında, 4 Eylül 1870'de Paris'te ayaklandı. Ayaklanma burjuva devrimine yol açtı ve "Ulusal Savunma Hükümeti" kuruldu. Fakat bu burjuva hükümet, 28 Ocak 1871'de Prusya ile anlaştı. Asıl kaygısı, "Ulusal Muhafızlar"ı oluşturan Paris'in silahlı işçilerinden kurtulmaktı. Ve 18 Mart 1871'de Paris'e saldırdılar.

"18 Mart sabahı Paris şu gökgörüntüsü ile uyandı: Vive La Comune! (Yaşasın Komün)"(Marx)

Burjuva hükümete karşı ayaklanan "Ulusal Muhafızlar", 26 Mart'ta iktidarı ele geçirdi ve ardından düzenlediği seçimlerle tüm yetkileri Komün'e devretti. Paris Komünü, gerçek partisinden yoksun ilk proleter devlet olmanın zayıflıklarını da taşıyordu. Hem yasama hem de yürütme görevini birarada yürüten Komün'de hakim olan Blankiciler ve Proudhoncuların ekonomik ve siyasi alandaki yanlış uygulamaları, Komünü yenilgiye götüren yolun önünü açtı.

Komünü yenilgiye götüren en önemli yanlışlardan biri, 18 Mart'ta Versay'a kaçan hükümetin üzerine yürüyüp onu safdışı bırakmamak oldu. Ekonomik alandaki en önemli yanlış ise, Fransız bankasına el koymaması, yani "mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirememesi" oldu. Merkezîyetçilik ve otorite eksikliği yaşayan Komün, Paris'teki karşı-devrimcilere karşı alınması gereken sert tedbirleri alamadığı gibi, Paris'in dışındaki diğer kentlerin ve kırsal da desteğini alamamıştı.

Bu arada Versay'a kaçan burjuva hükümet, Prusya gericiliğiyle işbirliği yaparak Mayıs 1871'de Paris'in üzerine yürüdü. Paris proletaryası, kurduğu barikatların başında canını dişine takarak Komünü sonuna dek savundu. Günlerce, kurşunları bitene kadar savaştılar. Barikatlar kurdular. Sekiz gün süren büyük bir çarpışmanın ardından Komünün yiğit evlatları katledildi. Dizginlerinden boşanırçasına estirilen karşı-devrimci terör sonucu 25 bin Komüncü kurşuna dizildi. Öyle ki, Komüncülerin kanının karıştığı Sen nehri kırmızı aktı bir müddet. Paris'in her köşe başında oluşan ceset yığınları, üzerine petrol dökülerek imha ediliyordu.

Tutsak alınan Komüncüler, yargılandıkları mahkemelerde Komünü savunmaktan bir an bile geri durmadılar. Louis Michael adındaki Komüncü yargılandığı mahkeme heyetine, "Beni sağ bırakırsanız, intikam diye bağırmaktan geri kalmayacağım" diye haykırıyordu.

Dünya proletaryasının geçmişten geleceğe uzanan mücadelesinde bir köprü olan Paris Komünü'nü sadece işçi sınıfı sonuna kadar direnerek savundu. Çünkü Komün işçi sınıfının geleceğiydi. Gelecekse işçi sınıfındı.

☆ 2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal kuruldu

Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal (Komüntern), Moskova'da kuruldu. 2. Enternasyonalin, 'anavatanı savunma' diyerek, proletaryaya kendi burjuvazisinin yanında yeralmayı vaazeden sosyal şoven politikalarına karşı, komünist partilerin birlikte hareket etmesi ihtiyacından doğdu. İkinci Emperyalist savaş döneminde ve sonrasında dünya komünist hareketine önderlik etti.

☆ 3 Mart 1992- Kozlu madenci katliamı

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlamasında 463 maden işçisi katledildi. Bu olayı protesto etmek için 9 Mart'ta Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal ettiler. Üç gün boyunca süren işgal, saatlerce süren barikat savaşıyla sona erdi. Bu eylem, katledilen madencinin sesi-soluğu oldu. Ayrıca öğrenci gençliğin 12 Eylül sonrası ilk politik işgali, işçi sınıfıyla dayanışmada gösterilen en ileri eylemiydi.

☆ 5 Mart 1953- Stalin öldü

Dünya proletaryasının çelik iradeli önderi Stalin, Lenin'in arkasından Sovyet ülkesinin başına geçti. Sosyalist inşa süreci ile ulusal sorun konusunda Marksizm-Leninizme katkılar yapan Stalin, ML ustalar içinde en fazla saldırıya uğrayandır. Bunun en önemli nedeni, II. emperyalist savaşta Nazileri yenerek, emperyalizme ağır bir darbe indirmesi, sosyalizmin

prestijini yükseltmesi ve dünyanın üçte birini, "sosyalist kamp"a dahil etmesidir.

☆ 9 Mart 1952- Kadın sorunu üzerine çalışmalarıyla öne çıkan Aleksandra Kollantay öldü.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Haziran direnişinde polisin gaz bombasıyla kafasına darbe alan Berkin Elvan şehit düştü

☆ 13 Mart 1982- TKEP militanları Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar idam edildi.

☆ 14 Mart 1883- Kapitalist sistemi tahlil ederek proletaryanın sınıf savaşımının teorisinin temellerini atan Karl Marks öldü.

☆ 14 Mart 1930- Sovyet şairi Mayakovski öldü.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine bomba atarak 7 devrimciyi öldürdü, onlarcasını yaraladılar. Bunun üzerine 20 Mart'ta ülke çapında genel grev ve eylemler gerçekleşti. Bu eylemler, işçi sınıfının düzenlediği politik gösterilerden biri olarak tarihe geçti.

☆ 16 Mart 1988-Halepçe katliamı

ABD emperyalizminin desteğini o günlerde arkasına alan Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin, İran'la süren 8 yıllık savaşın ardından, Halepçe'de Kürt halkına kimyasal silahlarla saldırı. Saldırıda 5 bin Kürt hayatını yitirdi. Kimyasal gazların etkisinin yıllarca sürdüğü görüldü.

☆ 16 Mart 1918- Sverdlov öldü

Ekim devrimi gerçekleştiren bolşevik önderlerden Sverdlov, yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısını

24 Mart 1983- Sefaköy direnişi

"Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan Daha sağlam bulunmazdı onlardan"

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfreze, Sefaköy'de kaldıkları evin polis tarafından kuşatılmasına karşı yiğitçe çarpıştılar. Orayı granitten bir kaleye dönüştürdüler. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaş'ın çatışarak girdiği Bağcılar'daki inşaatı çevirdiği gibi...

12 Eylül'ün hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği o günlerde, "dövüşenler de var bu havalarda" dediler bir kez daha...

İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaşı bu granitten kaleyi zaptederek şehit düştü. Baharda toprağa düşen tohum oldular... İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlandı. O öfkeyle her yerde İsmail Cüneyt'i aradılar ve bir yıl kadar sonra bulduklarında da aynı gece, kurşuna dizdiler Gayrettepe işkencehanesinde...

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz bir şekilde sürdürmeye devam ettiklerini gösterdi dostu düşmana... Bulundukları her yeri, bir direniş mevzisi haline getirdiklerini ve çatışmadan asla teslim olmayacaklarını gösterdi bir kez daha...

sürgünde ve cezaevinde geçirmişti. Lenin, "Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim katliamı başladı. Bir yılı aşkın süren saldırılarda binlerce kişi katledildi. Seyit Rıza ve çocukları asıldı.

☆ 21 Mart 1982- PKK'nin önder kadrolarından Mazlum Doğan, Diyarbakır cezaevindeki baskıları protesto etmek için hücrelerinde kendini yaktı.

☆ 26 Ocak 1995- MLKP savaşçısı Hasan Ocak, Gazi direnişinin arkasından gözaltında 'kaybedildi'.

☆ 28 Mart 1986- PKK'nin '84 atılımını yaratan Eruh ve Şemdinli baskınlarının komutanı Mahsun Korkmaz (Ağit) şehit düştü.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere direnişi

THKO ve THKP-C'nin on yiğit savaşçısı, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamını durdurmak için üç İngiliz teknisyeni kaçırdılar. Eylem sonrasında, Kızıldere'de kuşatıldıkları evde, 'Dönme-ye değil, ölmeye geldik' şiarıyla çatışarak şehit düştüler. Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüdayi Arıkan, Sinan Kazım Özüdoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna, Saffet Alp, Kızıldere'de bir direniş destanı yazdılar. Devrimci dayanışmanın en güzel örneğini sundular.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983- Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Eralp YAZAR

Demirci Kawa'nın yaktığı İSYAN ATEŞİDİR NEWROZ!

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden de Ortadoğu halkları, bu günü "yeni gün" "New-roz" olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni ise, Demirci Kawa'dır.

Demirci Kawa efsanesi

Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beynini başındaki yaralara sürerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak'a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak'la savaşıma karar verir. Ve Dehak'ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak'ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart'tır.

Gerek doğa, gerekse toplumsal gelişme ve hikayeler, 21 Mart'ı, direnişle, yenilenmeyle, isyanla özdeşleştirmiştir. En önemli simgesi de ateştir.

Ateş, insanlığın ilk çağlarından itibaren özgürlüğün simgesi olmuştur. Güçtür ateş, tutkudur; hepsinden önemlisi, niteliksel bir dönüşümün ifadesidir. Prometheus'un tanrılarından çaldığı günden bu yana ezilen halkların sevinç ve kurtuluş simgesi olmuştur ateş...

Demirci Kawa'nın yaktığı ateş de böyledir. **Kawa Kürt'tür, ama "demirci"dir; yani emekçi bir Kürt'tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Anlatılan, Kürt ulusundan herhangi birinin değil, Demirci Kawa'nın hikayesidir.**

Dehak zalimdir, kıycıdır, emekçi kitlelere düşmandır. **Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, "demirci" bir emekçiye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.**

*Demirci Kawa derlerdi adına
Medyalı yiğitler başıydı dağlarda
Tek tek yanan ateşleri birleştirip
Ninowa'ya kaydırmakta
Zalim Dehak'sa oturmuş yatağında
Başındaki yaralara
Tabaktan gencecik beyinler çalmakta
Bütün çileler tek bir söz içindir
Demiri dövmek tavında gerektir
Tam da karlar erirken yürüdüler
İncecik derelerce süzülüp nehirleştiler
Kabarıp taştlar
Köpürüp derinleştiler...*

*Demirci Kawa tanrısal Dehak tahtında
Elinde balyoz
İner kalkar beyin sürülen yaralı başa
Medya'dan yükselen havarlar adına
Babil'de çekilen ahlar adına
Bir daha, bir daha...*

*Bir ateş yükseldi gökyüzüne Ninowa'dan
Zulmün karanlıklarını yırtan ateş
Yükselen yalınlarla dillendi özgürlük
Ceylanlar indi yeniden nehir kıyılarına
Turaç sesleri yükseldi sazlıklardan
Ateşin çevresinde halaylar kuruldu
Sevinçler süzüldü geçmiş havarlardan
O büyük günün adına
'NEWROZ' denildi*

Adnan Yücel

Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle yükseldi. **Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine girmesine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluştu.** Çünkü her dönem baskı gören, katledilen, yoksulluğun pençesinde yaşam savaşı veren onlardı. Yıllarca sürdürülen "barış", "çözüm" vb. politikaları hayal kırıklıkları yaratsa da halkın özgürlük tutkusu söndürülemedi.

Newroz ateşini körükle!

Son yıllarda yine büyük bir vahşet ve kıyım yaşamaktadır Kürt halkı. Aylarca sokağa çıkma yasakları ve bombardıman altında faşist bir kuşatma yaşadı. Yüzbinlercesi evini-barkını terk etmek zorunda kaldı. Resmi açıklamalarla yaklaşık bin kişi katledildi.

Bu yıl ise, Newroz'a Afrin işgali altında giriliyor. Rojava'da IŞİD'e

karşı direnişle tüm dünya halklarının sempatisini kazanan Kürt halkı, yine kuşatma altında. Başta ABD olmak üzere emperyalistlerin Suriye'yi bölüp parçalama kavgasının ortasında. Kürt ulusal hareketinin ABD ile artan işbirliği, Kürt halkını emperyalistler ve işbirlikçileri arasında bir kısıp soktu. Şurası açıktır ki, hiç bir emperyalist güç, halklara özgürlük getirmedi, getirmez. Kürt halkı da özgürlüğüne, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleyi yükselterek kazanacaktır.

Bir Newroz'a daha kuşatma altında, savaşın içinde giriyoruz. Ama aynı zamanda çok büyük bir öfke ve direnişle...

Son 20 yıldır Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren başta ABD olmak üzere tüm emperyalistler, bu coğrafyadan defolup gitmelidir. Tüm halklar emperyalistleri ve onların işbirlikçilerini bu topraklardan söküp atmak için birleşmeli, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Egemenlerin "böl-parçala-yönet" taktiğine verilecek en güzel yanıt budur.

Günümüzün Dehak'larını yerle bir edecek olan yeni Kawa'lar, yine işçi-emekçilerin, ezilen halkların bağrından çıkacaktır. Ve bir kez daha zalimleri yok edecek, özgürlüğün simgesi ateşi her yerde yakacaktır!

8 Mart -Emekçi kadınlar günü

1857'li yılların 'vaatler ülkesi' Amerika'da, Newyork kentinde, sömürü had safhadadır. Çoğu kadın 40 bin dokuma işçisi, ağır çalışma koşullarından dolayı greve gider. Günde 16 saate varan sürelerde çalışıp düşük ücret almalarına karşı bir isyandır bu. Amerikan burjuvazisiyle dişe diş bir kavga başlar. Grevin yaygınlaşacağından korkan patron, grevcileri fabrikaya hapseder. Ardından çıkan yangında 129 kadın işçi yanarak can verir.

Günlerden 8 Mart'tır...

Bu yangın, mücadelenin alevlerini de yükseltir ve yayar. İşgününün kısaltılması ve bazı siyasi haklar için Manhattan iplik işçisi kadınlar da grev yaparlar. Bu greve polis acımasızca saldırır, 140 işçi kadın öldürülür, yüzlercesi tutuklanır.

Günlerden yine 8 Mart'tır...

1910 yılında Kopenhag'ta toplanan Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı'nda Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart, emekçi kadınların mücadele günü olarak ilan edilir.

Ne var ki, bugün giderek artan sayıda kesim, 8 Mart'ı "Dünya Kadınlar Günü" olarak kutlamakta, "Emekçi Kadınlar Günü" diyenlerin sayısı azalmaktadır. Elbette burada sorun, salt "emekçi" kelimesinden ibaret değildir. Kadının özgürleşme mücadelesine bakışla, kadını toplumsal olarak konumlandırma ile ilgili bir farklılaşma söz konusudur.

8 Mart, kadının ezilmesinin nedeni olan kapitalizme karşı bir kavga çağrısı olarak mı kutlanacaktır; yoksa, renkli ve çalgılı bir karnaval havasında, içi boşaltılmış göstermelik mesajlar eşliğinde, adeta bir "kadınlar matinesi" ya da "anneler günü" formunda mı? Kadının yüzyıllardır biriktirdiği öfke, doğrudan bu çürümüş sömürücü ve zorba düzene karşı, devrim ve sosyalizme mi akıtılacaktır; yoksa düzen-içi çözümlere, sandığa, şu ya da bu düzen partisine mi?

Fark bu kadar açık, kesin ve derindir. Sa-dece "kadın"a-kadın sorununa bakışın değil, sınıflar mücadelesini ele alışı da somut bir ifadesidir. 8 Mart'ın dünya devrim hareketine kazandırılması süreci bile, bunun somut kanıtıdır.

8 Mart, işçi-emekçi kadınların mücadeleleriyle ortaya çıkmış, onların öncüsü komünist kadınların çağrısıyla da enternasyonalist bir gün halini almıştır. Yani doğuşundan uluslararası bir mücadele günü haline gelmesine kadar, her aşaması sınıfsaldır, devrimcidir. Onun bu emekçi-devrimci karakteri, burjuvazinin ve onun kadınlar içindeki kolu olan feminizmin tüm çabalarına rağmen silinmeyecektir.

Sınıf mücadelesinin genel yükselişi dışında, ne genel olarak kadın sorununun çözümü, ne de emekçi kadına dönük her türden saldırının püskürtülmesi mümkündür. Ve bu mücadele, kadınıyla erkeğiyle, işçi ve emekçilerin ortak mücadelesi olacaktır.

Yüzyıllardır süren Kadınların eşitlik mücadelesi

Kadının özgürleşmesi ve erkek ile tam hak eşitliği mücadelesi, yüzyıllardır sürüyor. Bu konuda çok önemli kazanımlar da elde edildi. Fakat emperyalist-kapitalist sistemin zaferini ilan ettiği '90'lı yıllardan itibaren, **kadın hakları konusunda da ciddi bir gerileme söz konusudur.** Bunun en temel nedeni, dünya ölçeğinde sosyalizmin yenilgisidir.

Bir burjuva akım olan feminizmin yaygınlaşması ve kadın sorunu konusunda neredeyse tek söz sahibi haline gelmesi de, bununla ilintilidir. **Siyasette reformizmin, kadın sorununda feminizmin ağır bastığı bu dönemin, en temel hak ve özgürlüklerin tırpanlandığı bir dönem olması tesağüfi değildir.** Sadece bu bile, feminizmin "kadının kurtuluşu"nu sağlamayacağını, aksine daha geriye götürdüğünü göstermektedir.

Kadının özgürleşmesi ve erkekle tam hak eşitliğine kavuşmasının yolu, teorik olarak Marks ve Engels tarafından ortaya konmuş, sosyalist SB ile pratiğe geçirilmiştir. Ve kadın hakları konusunda bugüne dek en ileri adımlar, sosyalist SB'de atılmıştır.

Engels'in, -Marks'ın çalışmalarından da yararlanarak- kaleme aldığı "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı eseri, kadının köleleşmesinin ekonomik temelini açıklayan ve özel mülkiyetin kaldırılmasıyla kadının özgürleşeceğini tarihsel gerçeklerle ortaya koyan en ciddi araştırmadır. O günden bu yana kadın sorunuyla ilgilenen herkes için en önemli referans kaynağıdır aynı zamanda.

Kadın örgütlenmesi konusunda ise, Clara Zetkin'in başkanlığında toplanan Komünist Enternasyonal'a bağlı kadın konferansları ve onların aldığı kararlar, bugüne dek görülen en büyük ve en etkili kadın hareketini yaratmıştır. 8 Mart'ın "emekçi kadınlar günü" olarak ilan edilmesi ve tüm dünyada kutlanması da, bu örgütlülük sayesinde.

Kısacası, kadının kurtuluşu yönünde teorik-siyasi-örgütsel somut ve ciddi adımlar, Marksist-Leninistler tarafından atılmıştır. Hal böyleyken, sosyalizmin geçici yenilgisi üzerinde tepinilmekte, sosyalizmin kadın sorununu çözemediği iddia edilmekte ve sosyalizmin karşısına feminizm çıkarılmaktadır.

Feminizm, -önüne ne sıfat takılırsa takılsın- kadını köleleştiren sınıflı toplumları değil, erkeği hedefe çakan ideolojisiyle; işçi-emekçi kadını değil, orta sınıf kadınları temsil eden yapısıyla, geçmişe ait bir akımdır. Dün de bugün de emekçi kadına sunduğu hiçbir şey yoktur, olamaz. Zaten 19. yüzyılın sonunda gelişmeye başlayan proleter kadın hareketi karşısında yenilmiştir, bundan sonra da yenilmeye mahkumdur.

Devrimlerde, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarında kadının belirleyici rolüne karşın, feminizmin bu süreçlerde ya sessiz kalarak ya da açıktan, egemen sınıfları desteklediğini görüyoruz. **Emperyalist savaşa ve faşizme karşı görkemli direnişler gerçekleştiren kadınlar, ağırlıklı olarak işçi-emekçi kökenli ve devrimci kadınlardır, feministler değil!** Kadın işçilerin sorunları ve direnişleri ise, zaten feministlerin ilgi alanlarına girmiyor. Ve sosyalist SB'de kadınların kazandığı haklar, bilinçli bir şekilde görmezden geliniyor, çarpıtılıyor...

Oysa yüz yılı aşkın süredir kadının özgürlüğü ve tam hak eşitliği, sosyalistler tarafından savunulup yaşama geçirilmiştir. Kadın hareketinin kısa tarihine bir göz atmak bile, bu gerçeği görmemizi sağlayacaktır.

Kadın hareketinin kısa tarihi

Kadın hakları için mücadelenin tarihi, çok öncesi dönemlere dek uzanır. Sömürücü toplumlar ortaya çıktığı andan itibaren, kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesi de başlamıştır.

Birincisi, ilk köleleştirilen insan olan kadın, köleliğini kabullenmemiş, her dönem buna karşı mücadelesini yükseltmiştir. Her şeyden önce, yaklaşık 500 bin yıl süren ilkel komünal toplum boyunca, özgür ve eşit olarak yaşayan kadının, köleliği koşulsuz kabullenmesi ve ona direnişsiz boyun eğmesi düşünülemez. Kadınların yaklaşık 6 bin yıldır (köleciliğin başından itibaren) süren bu mücadelesinin yazılı belgeleri ne yazık ki fazla yoktur. Ancak bazı anlatımlar, rivayetler ve kimi belgeler yine de günümüze kadar kalabilmiştir.

"Bachofen, eski yazarlara dayanarak, kadınların bu sosyal değişime (anaerik toplumdan ataerik topluma geçişte-nba) şiddetli direnişle karşı koyduklarını düşünüyor. Özellikle Asya ve Doğu tarihinde görülen ve Güney Amerika ve Çin'de de ortaya çıkmış olan, Amazon İmparatorluklarına dair efsaneleri, kadınların yeni düzene karşı mücadele ve direnişinin kanıtı olarak görüyor." (Kadın ve Sosyalizm, A. Bebel, İnter Y. sf. 65)

Keza kölecî ve feodal toplumlarda, egemenlerin "cadı" olarak ilan ettiği ve ağır işkencelerden geçirdiği, yakarak öldürdüğü kadınların, "büyücü" değil, kurulu düzene muhalif, boyun eğmeyi reddeden, bağımsız karakterli kadınlar olduğu bilinmektedir. Onlar, kimi zaman bireysel, kimi zaman grupsal düzeyde de olsa, hem kadın hem de toplum üzerindeki baskıya, ataerik sömürü düzenine başkaldırmışlardır.

"Cadı avcılığı", egemenlere pek çok fayda birden sağlamıştır. Yoksul kadınların "cadı" olarak suçlanması ve yakılması,

Kadının kurtuluşu yönünde teorik-siyasi-örgütsel somut ve ciddi adımlar, Marksist-Leninistler tarafından atılmıştır. Hal böyleyken, sosyalizmin geçici yenilgisi üzerinde tepinilmekte, sosyalizmin kadın sorununu çözemediği iddia edilmekte ve sosyalizmin karşısına feminizm çıkarılmaktadır. Oysa yüz yılı aşkın süredir kadının özgürlüğü ve tam hak eşitliği, sosyalistler tarafından savunulup yaşama geçirilmiştir.

her türden başkaldırıya karşı bir tedbir amacını taşımaktadır mesela. Ama eğitimli, bilim ve sanatla uğraşan, baskı altındaki yoksul kadınları koruma altına alan zengin kadınlar da “cadı” ilan edilmektedir; burada, topluma mesaj vermenin ötesinde, bu zengin kadınların mülküne el koymak gibi bir ek “fayda” da vardır egemenler açısından.

Feodalizm döneminde istisnai bir başarı elde eden Fransız kadın yazar Christine de Pizan, (1365-1430) daha 1400’lerin başında kadın haklarına ilişkin kitap ve araştırma yazıları yayınlamayı başarmıştır. İngiliz filozof Mary Astell (1666-1731) ise, bir taraftan felsefede önemli adımlar atarken, diğer taraftan kadına dönük baskının yasallığı tartışmasını başlatmıştır.

“Feminizm” kavramı ilk olarak Fransız İhtilali ile kullanılmaya başlanmış olmakla birlikte, “kadın hakları mücadelesi”, sömürünün tarihi kadar eskidir. Ve her kuşak kadın mücadelesi, bir öncesinin birikimleri üzerinden sürdürülmüştür.

İkincisi; Fransız İhtilali’yle beraber sahneye çıkan feministler, dönemlerinin çok ilerisinde, devrimci kadınlardır. Temel sloganları “eşitlik ve özgürlük”tür. Onlar barikat başlarında dövüşen, giyotinle idam edilen, kurşuna dizilen, kısacası Fransız İhtilali’ni erkek yoldaşları ile birlikte omuz omuza gerçekleştiren kadınlardır. Ne isyan eden halk karşısında “ekmek yoksa pasta yesinler” sözüyle kötü-ünlü kraliçe Maria-Antionette’i, ne de ihtilale karşı savaşan karşı-devrimci kadınları sahiplenmezler. Bir taraftan emekçi-yoksul kadınların hakları için mücadele ederken, diğer taraftan karşı-devrimci kadınlarla, tıpkı karşı-devrimci erkeklere karşı olduğu gibi mücadele etmiş, cezalandırılmalarını istemişlerdir.

Fransız İhtilali’nin devrimci kadınları, öncelikle sınıfsal kimlikleriyle hareket etmiş, aynı zamanda kendi haklarını kazanma mücadelesini yürütmüşlerdir.

Bu yanılla, cins olarak kimliğini birinci sıraya koyan, karşı-devrim safından kadınları da “hemcins”leri olarak sahiplenilen, cins olarak mücadeleyi sınıfsal mücadeleden önde gören bugünün feministlerinden mutlak biçimde ayrılmaktadırlar.

Üçüncüsü; Fransız İhtilali bir burjuva devrimdi, önderliğini burjuvazi

Feminizm, başlangıçta da burjuva ideolojisiydi, bugün de burjuva ideolojisi olarak varlığını sürdürüyor. İlerici olduğu dönemde “eşitlik ve özgürlük” mücadelesini devrimci bir tarzda sürdürüyordu; burjuvazinin gericileştiği günden bu yana ise, “eşitlik ve özgürlük” lafazanlığını en gerici, en yoz haliyle pazarlamaya, işçi ve emekçileri bölmenin aracına çevirmeye çalışıyor.

yapmıştı ve ihtilali gerçekleştirdiği dönemde burjuvazi de ilericiydi. Ancak ihtilalin hemen ardından burjuvazi ilerici yönünü kaybetti, gerici-sömürücü bir egemen sınıfa dönüştü. **Bir burjuva ideolojisi olan feminizm de, ait olduğu sınıfın yolundan gitti.**

Feminizm, burjuvazinin ilerici olduğu dönemde kadın hakları konusunda ilerici bir rol oynadı, devrimci kadınları saflarında topladı. Burjuvazinin ideolojik olarak gericileşmesi sürecini, biraz geriden de olsa takip etti (geriden takip etmesinin sebebi de devrimci kadınların direnciydi); ancak sonuç olarak gericileşti.

Feminizm, başlangıçta da burjuva ideolojisiydi, bugün de burjuva ideolojisi olarak varlığını sürdürüyor. İlerici olduğu dönemde “eşitlik ve özgürlük” mücadelesini devrimci bir tarzda sürdürüyordu; burjuvazinin gericileştiği günden bu yana ise, “eşitlik ve özgürlük” lafazanlığını en gerici, en yoz haliyle pazarlamaya, işçi ve emekçileri bölmenin aracına çevirmeye çalışıyor.

Dördüncüsü; kadın hakları mücadelesi, ancak ve ancak proletaryanın ideolojik-siyasal olarak tarih sahnesine çıkması ve kendi sınıf mücadelesini vermeye başlamasıyla gerçek anlamını buldu.

Fransız İhtilali, tarihte ezilen sınıfın iktidara karşı başkaldırısının zafere ulaştığı ve iktidarı ele geçirdiği ilk örnektir. Öncesinde son derece önemli ayaklanmalar gerçekleşmiş olmakla birlikte, hiçbir iktidarı yıkmayı başaramamıştır. Gerek köleci toplumdan feodal topluma geçiş evresinde, gerekse tek tek büyük imparatorlukların yıkılmasında, ezilen sınıfın ayaklanmaları önemli bir rol oynamış, fakat ezilen sınıf iktidarı ele geçirememiştir. İktidarlar, kitle ayaklanmaları ile zayıfladıktan sonra, iktidarın dışında kalan kliklerin yüklenmesiyle (mesela Roma İmparatorluğu’nun Doğu ve Batı Roma olarak bölünmesi) ya da başka ülke ve toplulukların savaşıyla (mesela Batı Roma İmparatorluğu ile Germen toplulukların savaşı) el değiştirmiştir.

Fransız İhtilali bu yönüyle ilktir. Hem ayaklanan halkın iktidarı ele geçirmesini sağlamış, hem de feodalizmden kapitalizme geçişi gerçekleştirmiştir. Yeni bir sınıf olarak proletaryanın da ortaya çıktığı ve burjuvazinin önderliğinde gelişen bu ayaklanmaya katıldığı

düşünülürse, böyle bir devrimin, kadın hareketini de kitlesel ve örgütlü hale getirmesi doğal bir sonuçtur.

Çünkü kadın hakları mücadelesi, ezilen sınıfın hak ve özgürlükler mücadelesinden bağımsız değildir. Ve Fransız İhtilali’nin hemen sonrasında, 1800’lerin ikinci yarısından itibaren kadın işçilerin grev ve direnişlerinin hem sayısal artışı, hem de etki gücünün yaygınlaşması, kadın hareketinin en önemli eşliğidir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nün yasal bir hak olarak tanınması bile, bu mücadelenin sonucudur.

Ve bu süreç, Komünist Enternasyonal’in sistemli politikaları, 1917 Ekim sosyalist devrimi ile birlikte, gerçek mecrasını bulmuştur. Kadın hakları mücadelesi, kendisini gerçek kurtuluşa götürecek olan yola, devrim ve sosyalizm mücadelesi ile birlikte kavuşmuştur.

Fransız İhtilali ve feminist hareketin doğuşu

Fransız İhtilali ile birlikte başlayan ve ilerici bir nitelik taşıyan kadın hareketi, “birinci dalga feminizm” olarak tanımlanır. Bu “dalga” kadınların toplumsal yaşamda erkekle eşit haklara sahip olması için mücadele üzerine yükselmiştir.

Fransız İhtilali, toplumsal bir ilerlemeyi simgeleyen “insan hakları evrensel beyannamesi”ni yayınladı, ama İhtilal’in önemli dinamiği olan kadınlar, devrim sonrasında hakettikleri hak ve özgürlüklere kavuşamadılar. Devrim sonrasında kendisi için özgürlüğü ve iktidarı ele geçiren burjuvazi, kadınların “ikincil” konumunu korudu. **Burjuvazi, ezen-ezilen sınıf ilişkisinin tüm tarihsel örneklerinde olduğu gibi, kadın sorununda da kendisinden önceki sınıflı-sömürücü toplumların izinden yürüdü.**

Buna karşılık ilerici kadınlar, “giyotinle idam edilmede eşitse, yaşamda da, meclis kürsüsünde de eşit olmalıyız” diyerek harekete geçtiler, örgütlendiler. Fransız burjuvazisinin bunlara cevabı, örgütlerini yasaklamak, önderlerini idam etmek oldu. Ancak bu hareket, başta İngiltere olmak üzere, dalga dalga yayıldı. **Hareketin temel talepleri, oy, eğitim ve mülkiyet hakkıydı.** İlk feministlerden sayılan İngiliz kadın yazar Mary Wollstonecraft’ın “Kadın Haklarının Müdafası” (1792) adlı eseri, bu dönemdeki mücadeleye damgasını vurdu.

19.yüzyılın ilk yarısından itibaren,

feminist hareket Avrupa'nın birçok ülkesinde, ABD'de ve Avustralya'da hızla yükseldi. Talepleri aynıydı; oy, eğitim ve mülkiyet hakkı.

1848 burjuva devrimleri sonrasında, proleter kadın hareketinde de hızlı bir tırmanış ortaya çıktı. Proleter kadın hareketinin ilk örnekleri, yapı ve tekstil sektöründe çalışan kadınlar arasında görüldü. Kadın işçiler toplantılar gerçekleştiriyor, örgütlenme biçimlerini yaratmaya çalışıyordu. Ve en önemlisi, kadınların talepleri, asıl olarak sınıfsal nitelik taşıyordu: Çalışma saatlerinin kısaltılması, sağlık sigortası, işsizlik vb.

Proleter kadın hareketi doğuyor

1857 yılında, ABD'nin NewYork kentinde 40 bin dokuma işçisinin başlattığı grevde, 129 kadın işçinin yanarak ölmesi proleter kadın hareketinin ilk önemli çıkışıdır. Ve sonrasında bu tarih, 1910 yılında Kopenhag'ta toplanan Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı'nda 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak resmileşecektir.

Engels'in 1884'te yazdığı "Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı kitap, kadın sömürüsüne ve bunun sınıflı toplumlarla olan ilişkisine dair teorik bir temel oluşturmuştu. Benzer biçimde, Clara Zetkin, August Bebel gibi Alman komünistlerinin mücadelesi ve yayınladıkları eserleri, proleter kadın hareketini ileriye taşıdı. **Hareketin talepleri ise, çalışma saatlerinin kısaltılması, eşit işe eşit ücret gibi, asıl olarak sınıfsal taleplerdi.**

Kuşkusuz proleter kadın hareketi de, "kadın hakları" için mücadele yürütüyordu. Ancak feminist hareketle hiçbir biçimde birlikte hareket edilmiyor, birbirlerinin mücadelesine katılma ya da destek verme sözkonusu olmuyordu. Çünkü işin özünde bir farklılık, ilkesel bir yol ayrımı sözkonusuydu. **Feminist hareket, burjuva kadının talepleri uğruna ve burjuva erkeklerle karşı mücadele ediyordu.** Kendi mülkü üzerinde söz sahibi olma, erkeklerle eşit düzeyde yüksek öğrenim görme, politikaya atılma gibi talepler, mülk sahibi burjuva kadının talepleri idi. **Proleter kadın ise, sınıfsal çıkarları için mücadele ediyordu; yanında proleter erkeklerle, yani sınıf kardeşleriyle birlikte, burjuva iktidarına karşı savaşıyordu.** Proleter kadının talepleri, proleter erkeklerin talepleriyle örtüşüyordu, ancak burjuva kadınların

talepleriyle buluşamıyordu. Bu nedenle, kavgada müttefiki burjuva-feminist kadınlar değil, proleter erkeklerdi.

"Kapitalist ülkelerde sermayenin ve özel mülkiyetin iktidarı sürdüğü sürece, kadının erkeğe bağımlılıktan kurtuluşu, ancak kendi mülkiyeti üzerinde tasarrufta bulunma ve erkekle eşit olarak çocukların kaderini tayin hakkına sahip olma hakkının ötesine geçemez. Parlamentarizmin hakimiyeti altında feministlerin, oy hakkını kadınları kapsayacak şekilde genişletme çabası, kadınların gerçek eşitliğe kavuşması sorununu, özellikle de mülksüz sınıfların kadınlarının gerçek eşitliğe kavuşması sorununu çözemez. ... Oy hakkı, kadının aileye ve topluma prangalanmasının asıl nedenlerini yıkamaz." (Komünist Enternasyonal III. Kongresi-1921, aktaran Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y. sf. 120-121)

Zaten, **feminizmin "kadın hakları" mücadelesi, gerçekte burjuva kadının haklarının savunusudur.** Mesela, 19. yy.da "eğitim" hakkı için verilen mücadele başarıya ulaştığında, bundan ilk önce ve uzun bir zaman boyunca sadece burjuva kadınlar yararlanmıştı. Bugün de, "seçilme" hakkı, yine burjuva kadına ait bir haktır; tıpkı proleter erkek gibi, proleter kadın da, "seçilmek" için gereken maddi güce ve olanaklara sahip değildir.

Tam da bu nedenle, tıpkı Fransız İhtilali'nin gerçekleştiği günden itibaren burjuvazinin ilerici konumunu kaybetmesi gibi, burjuva kadının kendisi için hak mücadelesi de ilerici konumunu kaybetmiş, gerici, karşı-devrimci bir niteliğe bürünmüştür. **Burjuva kadının ideolojisini temsil eden feminizm, o günden sonra karşı-devrimci bir akım olarak varlığını sürdürmüştür.**

Bu nedenle Komünist Enternasyonal'in III. Kongresi, geniş kadın kitleleri içinde çalışma yürütülmesi konusunu işlerken, kadın komisyonlarının önüne koyduğu temel görevlerin içinde, "feminizme karşı mücadele ve kadın sorununun çözümü konusunda feministlerin çabalarının boşuna olduğunu, emekçi kadın kitlelerine anlatma" görevini özel olarak tanımlamıştır. Bir başka deyişle, emekçi kadın çalışmasında, feminizme karşı mücadele olmazsa olmazdır.

Sosyalizm yükselirken, feminizm geriledi

1800'lerin sonlarında, feminist ideoloji ciddi bir gerileme yaşamaya

Proleter kadın hareketi de, "kadın hakları" için mücadele yürütüyordu. Ancak feminist hareketle hiçbir biçimde birlikte hareket edilmiyor, birbirlerinin mücadelesine katılma ya da destek verme sözkonusu olmuyordu. Çünkü işin özünde bir farklılık, ilkesel bir yol ayrımı sözkonusuydu. Feminist hareket, burjuva kadının talepleri uğruna ve burjuva erkeklerle karşı mücadele ediyordu. Kendi mülkü üzerinde söz sahibi olma, erkeklerle eşit düzeyde yüksek öğrenim görme, politikaya atılma gibi talepler, mülk sahibi burjuva kadının talepleri idi. Proleter kadın ise, sınıfsal çıkarları için mücadele ediyordu; yanında proleter erkeklerle, yani sınıf kardeşleriyle birlikte, burjuva iktidarına karşı savaşıyordu.

başladı. Bunda iki önemli etken vardı. Birincisi, Komünist Enternasyonalin tutumudur. **K. Enternasyonal, feminizmi, burjuvaziye ait bir ideoloji, karşı-devrimci bir ideoloji olarak mahkum etmiş,** proleter kadın hareketinin önünde önemli bir engel olarak görmüştü; ve feminizme karşı mücadeleyi temel hedeflerden birisi olarak komünist kadroların önüne koymuştu. Enternasyonal'in bu tutumu, emekçi kadın mücadelesinin önündeki en önemli engellerden birinin temizlenmesini kolaylaştırdı.

İkincisi, 1917 Ekim Devrimi sonrasında, dünya genelinde sosyalizmin prestijinin artması, feminizme vurulan en ciddi darbe olmuştur. Sosyalist Sovyetler Birliği'nde (SB), kadınlara dönük tüm yasal düzenlemelerin yapılması (boşanma, miras, kürtaj hakkı, kendi soyismini kullanma vb), emekçi kadınların toplumsal yaşama, siyasal faaliyete katılmasını sağlayacak tüm yasaların çıkarılması (seçme ve seçilme hakkı, yüksek öğrenim görme, parti hiyerarşisinde yükselme, tüm işkollarında özgürce çalışabilme hakkı vb), çalışma yaşamında kadınları gözetken düzenlemelerin yapılması (doğum izni, kreş hakkı, eşit işe eşit ücret vb) gibi uygulamalar, dünya halklarının gözünde çarpıcı bir örnek yaratmıştır.

Sosyalist SB kadın hakları konusunda hızla önemli mesafeler katetmiş; kadın sorununu tümünden çözecek olan komünizmin sosyalizm aşamasında attığı bu somut adımlarla, kadının gerçek kurtuluşunun yolunu bütün açıklığıyla göstermiştir.

Bu aynı zamanda, feminizmin ideolojik-siyasi-pratik yenilgisidir.

SB'de kadın hakları konusunda bu adımlar atılırken, kapitalist ülkelerde son derece sancılı bir süreç yaşanmaktadır. Bir taraftan yükselen sınıf hareketi ve kadın hakları mücadelesi; diğer taraftan kitlelerin sosyalizme ve SB'ye duyduğu sempatiyi "yatıştırma" adına belli haklar verilmiştir. Ancak bu haklar hem çok kısıtlıdır, hem de her aşamada yenisinden kazanılması gerekmiştir.

1920'lerde, ABD başta olmak üzere birçok kapitalist ülkede kadınlara oy hakkı verilmesi bu kapsamdadır. Bu son derece sancılı, zorlu bir süreçtir. Mesela ABD'de, I. Emperyalist savaşa kadar oy hakkı sadece beyaz erkeklerle bir ayrıcalıktı. Savaş sonrasında beyaz kadınlarla birlikte siyah erkeklerle de oy hakkı verildi; siyah kadınların

ise hala oy hakkı yoktu. Siyah kadınlar oy hakkı için mücadeleye geçtiklerinde, sadece egemen sınıfların değil, siyah erkeklerin de tepkisi ile karşılaştılar.

1920’lerden itibaren, genel olarak kapitalist ülkelerde kadın haklarının da kayıplar sözkonusudur. Bunda en önemli etken, savaştan dönen erkeklerle iş sahası açmak amacıyla, fabrikalarda çalışan kadınların işten çıkarılması ve eve geri dönmeye zorlanmasıdır. **Üretimden kopartılan kadın, haklarından da adım adım kopartılacaktır.** Savaş sonrasında erkek nüfusunun çok az, kadın nüfusunun fazla olması, burjuvaziye “aile” üzerinden demagoji bombardımanı yapması olanağı getirir. “Evlilik-doğum-çok çocuk” üçgeni, devletin en çok propaganda ettiği unsurlar olur.

Bu dönem, aynı zamanda dünya genelinde sosyalizme sempatinin ve sınıf mücadelesinin yükseldiği, ancak feminist hareketin gerilediği, deyim yerindeyse “sahnedan silindiği” bir dönemdir. Avrupa ülkelerinin neredeyse tamamında, dünyanın önemli bir bölümünde komünist partiler kurulup, Komünist Enternasyonal’in çalışmaları güçlenirken, feminizm gölgeye çekilmektedir. Bu onun doğasına da uygundur. **Burjuvazinin kadını eve kapatmaya ve mücadeleden uzak tutmaya çalıştığı bir dönemde, bir burjuva ideolojisi olan feminizmin buna uyum sağlaması, burjuvazinin çıkarlarına uygun bir konumlanışa geçmesi kaçınılmazdır. Feminizmin gerilemesinin üçüncü nedeni de budur.**

1990’lı yıllarda ABD’de kürtaj karşıtı mücadelenin durumu, feminizmin burjuvazinin çıkarları doğrultusunda hareket ettiğinin, bir başka somut görüntüsüdür. 1992’de Kürtaj Hakkı Yasası’nı vaadederek seçimleri kazanan Clinton, 8 yıllık görev süresi boyunca bu vaadini yerine getirmemiş, üstelik Çocuklu Ailelere Yardım Programı’nı (yoksul kadınlar bu programdan yararlanıyordu) yürürlükten kaldırmıştı. Buna rağmen, 1992-2004 yılları arasında, Washington’da kürtaj karşıtı tek bir eylem bile gerçekleşmedi. 1990’lı yıllar, ABD’nin “küresel dünya imparatorluğu”nu ilan ettiği yıllardı; ve burjuvazinin, dünya halkları nezdinde ABD’nin “demokrat”lığını sorgulatacak en küçük bir sese tahammülü yoktu. Feministler de buna uygun davrandı, en önemli gündemleri olan kürtaj yasağına karşı mücadeleyi bir yana bırakıverdiler.

“Çiçek çocuklar”dan feministlere kadar uzanan geniş yelpazedeki akımlar, temel noktalarda ortaklaşmaktadır. Hepsi de devrimci örgütlere ve ideolojilere düşmandır. Sosyalizmin argümanlarını sulandırmış ve burjuvazi için zararsız hale getirmişlerdir. Çünkü onlar, kitlelerin devrimci hareketten etkilenmesini önlemek, anti-emperyalist mücadeleyi zayıflatmak ve dağıtmak için, burjuvazi tarafından desteklenen, önleri açılan akımlardır. Her biri bu temel hat doğrultusunda kendi söylemlerini geliştirmiştir. Feminizmin yaptığı da, her tür sınıfsal söylemden arındırılmış bir “kadın” vurgusudur.

Burjuva feminist hareket yeniden ‘60’lı yıllar, feminizmin yeniden güç kazandığı, “ikinci dalga” olarak tanımlanır.

Bu dönemin temel sloganı, “kadının kendi bedeni üzerindeki söz hakkı”dır. Doğum kontrolü ve kürtaja karar verme hakkının kadına ait olması, en başta gelen taleplerdir. “İkinci dalga”nın önderi ve teorisyeni sayılan Simone de Beauvoir, “kadınların kurtuluşu karınlarından başlayacak” diyordu. Keza “özel alan politiktir” sloganıyla, kadının ev içindeki eşitsizliği öne çıkartılıyordu.

Bu dönemin en önemli özelliği, bütün dünyanın ‘68 anti-emperyalist dalgadan etkilendiği, anti-emperyalist mücadelenin yaygınlaştığı bir dönem olmasıdır. Aynı zamanda, her bir ülkede sınıfsal hareketlerde de yükseliş sözkonusudur. Keza Latin Amerika ülkeleri, devrimci gerilla hareketleriyle sarsılmaktadır.

Emperyalist burjuvazinin çıkarlarına dönük ciddi bir tehdidin olduğu, kitle hareketlerinin gerçekten etkili bir düzeye ulaştığı bu dönemde; burjuvazi ‘68 hareketini zayıflatmak için çok çeşitli ideolojiler ve örgütlenmeler piyasaya sürmüş, bunları güçlendirmiştir. “Çiçek çocuklar”dan “Avrupa komünistleri” adını taşıyan reformistlere kadar çok çeşitli akımların türetiltiği bu dönemde, feminizm de, yeniden ve daha etkili olarak piyasaya sürülmüştür.

“Çiçek çocuklar”dan feministlere kadar uzanan bu geniş yelpazedeki akımlar, temel noktalarda ortaklaşmaktadır. Hepsi de devrimci örgütlere ve ideolojilere düşmandır; hatta “örgüt”, “önder”, “hiyerarşi”, “işleyiş” gibi vazgeçilmez önemdeki unsurları tümünden reddetmekte, en cıvık haliyle örgütsüzlüğü ve disiplinsizliği savunmaktadırlar. Sosyalizmin argümanlarını sulandırmış ve burjuvazi için zararsız hale getirmişlerdir.

Çünkü **onlar, kitlelerin devrimci hareketten etkilenmesini önlemek, anti-emperyalist mücadeleyi zayıflatmak ve dağıtmak için, burjuvazi tarafından desteklenen, önleri açılan akımlardır.** Amaç kitle hareketlerini kırmak, sınıfsal çelişkileri ve “iktidar” hedefini muğlaklaştırmaktır.

Her biri bu temel hat doğrultusunda kendi söylemlerini geliştirmiştir. Feminizmin yaptığı da, her tür sınıfsal söylemden arındırılmış bir “kadın” vurgusudur. Sınıfsal ayrımlar tümüyle bir

kenara bırakılarak, tüm “kadın”lar aynılaştırılmıştır. Sonrasında feminist hareket, çok daha etkili biçimde bu rotadan yürüyecektir.

‘68 dalgası içinde genel olarak burjuva liberal akımların, özel olarak da feminist hareketin çok önemli bir avantajı vardır: Dünya genelinde yükselen devrimci dalga, küçük-burjuva ve anti-emperyalist karakterdedir; sosyalist hareket oldukça geriye düşmüştür, sosyalist Sovyetler Birliği revizyonizme, sosyal-emperyalizme kaymıştır.

Sosyalizm güçlüyken yokolan feminizm, sosyalizmin güç kaybetmesiyle birlikte burjuvazi tarafından yeniden palazlandırılmıştır. Ve “burjuva” ideolojisinin “küçük” temsilcisi olan “küçük-burjuva” hareketlerin, özel olarak da küçük-burjuva devrimciliğinin feminizmden etkilenmesi, feminist kulvara girmesi daha kolay olmuştur.

Ülkemizde feminizmin “altınçağı”

Dünyada feminizm 1960’lardan itibaren yükselirken, ülkemizde 12 Eylül yıllarına kadar yaşam alanı bulamadı. 12 Eylül öncesinin yiğit, militan ve güçlü devrimciliği, bu türden burjuva ideolojilerin güç kazanmasına fırsat vermedi.

Zaten **ülkemizde feminizm, ilk olarak cunta sonrasında ve 12 Eylül dönöğü revizyonist örgütlerin bunalımlı kadın kadrolarında karşılık bulabildi.** 12 Eylül’de örgütlerinin yaşadığı tasfiyeci ve teslimiyetçi süreç, örgütleri reformizme, kadınlarını da feminizme yöneltti. Bu bir avuç kadının ilk eylemleri, kahvehane-meyhane basmak, vapurlarda kadınlara “mor iğne” dağıtmak türünden elitist eylemlerdi. Zaten genel olarak toplumda, “bir grup entelektüel kadının şımarıklığı” olarak görüldü.

Fakat ‘90’ların sonundan itibaren Kürt hareketinin girdiği tasfiyeci süreç, bu tabloyu değiştirdi. 2000’lere kadar feminist hareketin temelinde “eşitlik” talebi bulunuyordu. Farklı feminizm akımları bunu farklı biçimlerde tanımlasa da, öz değişmiyor, yaşamda erkeklerle eşitlik talebi yükseltiliyordu. **2000’lerden itibaren, feminizm farklı bir kulvara girdi; “kadının üstünlüğü” feminist hareketin temel argümanına dönüştü. “Üçüncü dalga” feminist hareket, bu temel üzerinden yükseldi.**

‘90’larda kimi devrimci yapılarda “kadın sorunu”, kadını küçümsemek

ve aşagılamak biçiminde ele alınıyordu. Kadın sorununa ilişkin yazılarında, kadın sürekli olarak didikleniyor, tarihsel olumsuzlukları üzerinden atması, değişmesi, kendini aşması vb vaazediliyordu.

En yoğun olarak Atılım gazetesinin yazılarında kendisini gösteren bu tarz, sınıflı toplumlarda kadınlara öğretilmiş olan olumsuzlukların abartılması, devrimcileşen kadının olumluluklarının görünmemesi noktasına savruluyordu. '90'lı yıllarda, küçük-burjuva devrimciliğin jargonunda "kadınlık", bütün sınıfsal unsurlarından arındırılarak, adeta "lanetli" bir durum haline getirilmişti; kadın devrimcinin mutlak bir değişim geçirmesi gerektiği söylenip duruluyordu.

2000'lerden itibaren, bu söylem değişti. Bu defa "kadın"ın "kadınlık meziyetleri"nin övgüsünde inanılmaz bir abartı çıktı ortaya. "Üçüncü dalga" feminist hareketin bu karakteristik özelliğinin ülkemizdeki en önemli dayanağı, Kürt kadın hareketiydi. Öcalan'ın "Kadın Tanrıça'dır" gibi kadını yücelten, erkeği kınayan sözleri yaygınlaştırıldı; ve giderek erkeğin, ancak "erk"ten ve "erk"eklikten uzaklaştığı, "kadına özgü" özellikleri kuşandığı oranda doğru bir "kimliğe" kavuşacağı öne sürüldü. Üstelik bu yaklaşım, sadece kadın çalışmasına değil, genel olarak parti faaliyetine hakim hale getirildi.

Bu durum, bütün söylemleri değiştirdi. **Sınıfsal kavramlara cinsel tanımlamalar getirildi. Kavramlar kendi özünden, gerçek içeriğinden uzaklaştırıldı, cinsiyete göre yeniden adlandırıldı. "Sömürü, saldırganlık, otorite" gibi "ezen" ve "egemen" kavramlar "eril" olarak; "işbirliği, paylaşma, şefkat, duyarlılık, yakınlık, dayanışma" gibi otorite karşıtı ve "ezilen"lere ait davranışlar "dişil" olarak kodlandı.**

İki yönlü bir çarpıklık sözkonusuydu burada. Bir taraftan "kadın" cinsi, tümüyle sınıfsal kimliğinden kopuk olarak ele alınıyor, burjuva kadınla işçi kadın aynı potada eritiliyor; bu yanıla sınıf uzlaşmacılığı yerleştiriliyordu. Diğer taraftan, 'sömüren-sömürülen'e ait bütün kavramlar, cinsiyetçi bir bakış açısıyla ele alınıyor; egemen davranış biçimleri "erkekleşmek" olarak tanımlanıyordu. Mesela "kadın"ın sınıfsal bir tanımlama olmadığı, burjuvazinin de kadınları olduğu, Kürt hareketine dönük en vahşi terörün uygulayıcısı olan

Tansu Çiller'in de bir kadın olduğu hatırlatıldığında, "ama o erkekleşmiş" denebiliyordu. **Karşı-devrimci kadınlar "kadın dayanışması" kılıfı altında "müttefik" ilan edilirken, proleter erkekler "proleter kadınları ezdiği" gerekçesiyle dışlanıyor, uzaklaştırılıyor, düşmanlaştırılıyordu.**

Devrimci-sosyalist ideolojiye karşı burjuva ideolojisini güçlendiren bir saldırıydı bu aynı zamanda. Çünkü Marksizm-Leninizmin her olguyu, her gelişmeyi sınıfsal olarak değerlendiren bakış açısı çarpıtılıyor; her şey "cins" temelinde ele alınıyor, bu öğretiliyor ve yaygınlaştırılıyordu.

Feminizm, burjuva ideolojisidir

Burjuvazinin yozlaştırma saldırısının demagogilerinden birisi de, insanların davranışlarını ve kararlarını "hormonlar"ın yönettiği üzerinedir. Bir burjuva ideolojisi olan feminizmin, burjuvazinin ideolojik argümanlarını, devrimci çevrelerde daha kabul edilebilir sosa bulayarak pazarlaması, siyasal, toplumsal ya da sınıfsal her unsuru "kadın-erkek" olarak saflaştırması, şaşırtıcı değildir. Ancak toplumsal ilişkilere, "kadın ve "erkek" ayrimından bakmak, gerçek bir yozlaşmadır.

2000'lerde etkisini daha yaygın gösteren tasfiyeciler süreç ve 19 Aralık katliamının arkasından belirginleşen yenilgi yılları, devrimci hareketin güç ve özgüven yoksunu oluşu ile birleşerek, Kürt hareketinin sadece kadın sorununda değil, genel olarak siyasi-ideolojik konularda çekim alanını güçlendirmiştir.

Türkiye Devrimci Hareketi (TDH) içinde tasfiyeciliğin gücü, kadın sorununda da kendisini göstermektedir. **Siyasette reformizm, pratikte örgüt-hiyerarşi-disiplin karşıtlığı, kadın sorununda feminizmin altyapısını oluşturmaktadır. Bugün, devrimci yapıların ezici çoğunluğu, kadın sorununda karşı-devrimci feminist görüşlerin etkisi altındadır.**

Kadın ya da erkek, her insan yaşamda öncelikle sınıfsal konumuyla var olur. Devrim cephesinde de, karşı-devrim cephesinde de kadın liderler olmuştur ve olacaktır. **Her iki taraftaki kadınlar da, cins olarak kimliklerini korumakla birlikte; ayrıştıkları nokta ve saflarını belirlemelerini sağlayan unsur, sınıfsal kimlikleridir.**

Sadece bireylerin ilişkilerinde değil, toplumların, devletlerin ilişkilerinde de,

Sınıfsal kavramlara cinsel tanımlamalar getirildi. Kavramlar kendi özünden, gerçek içeriğinden uzaklaştırıldı, cinsiyete göre yeniden adlandırıldı.

"Sömürü, saldırganlık, otorite" gibi "ezen" ve "egemen" kavramlar "eril" olarak; "işbirliği, paylaşma, şefkat, duyarlılık, yakınlık, dayanışma" gibi otorite karşıtı ve "ezilen"lere ait davranışlar "dişil" olarak kodlandı. İki yönlü bir çarpıklık sözkonusuydu burada. Bir taraftan "kadın" cinsi, tümüyle sınıfsal kimliğinden kopuk olarak ele alınıyor, burjuva kadınla işçi kadın aynı potada eritiliyor; bu yanıla sınıf uzlaşmacılığı yerleştiriliyordu. Diğer taraftan, 'sömüren-sömürülen'e ait bütün kavramlar, cinsiyetçi bir bakış açısıyla ele alınıyor; egemen davranış biçimleri "erkekleşmek" olarak tanımlanıyordu.

her tür kararın temelinde "ekonomi" vardır. Hayatı yöneten unsur ekonomidir. Ve tüm kararlar, ekonomik durumla ilgili olarak alınır. Kadın ya da erkek burjuvalar, yaşama sadece karlarını artırmak noktasından bakarlar; cins olarak ihtiyaçları, beklentileri ikinci sıradadır. Kadın ve erkek işçiler, sınıfsal kimliklerinden uzaklaştıkça aynı biçimde yozlaşır; sınıfsal kimliklerinin bilincine vardıkça, dayanışma, paylaşma, işbirliği, duyarlılık gibi benzer davranışlarını güçlendirirler.

İnsanın "insanlaşması" süreci, tarih boyunca tanımlanmış "insanal erdemler"le donanmasıyla gerçekleşecektir; "kadına özgü" olduğu söylenen davranış biçimlerini benimsemesiyle değil. Zaten "kadına özgü" davranış biçimleri de, yaşanan toplumsal koşullardan ve sınıfsal çelişkilerden bağımsız değildir. Keza, "ezilen kadın"ın davranış biçimleriyle "ezen kadın"ın davranış biçimleri asla aynı olamaz. İkisini yanyana koyarak bakmak bile, ortak yanlarının ne kadar az ve yüzeysel olduğunu görmek için yeterlidir.

Feminizm, burjuvazinin (kadın ya da erkek) sömürü düzenini pervasızca sürdürebilmesi için üretilmiş bir ideolojik akımdır. Toplumsal sorunların temelinde yatan sınıfsal çelişkiyi yadsıyan ya da örtbas eden her görüş gibi, egemenlere hizmet etmektedir. Sınıfsal değil, cinsel ayrımları ön plana çıkararak, kadın-erkek işçi ve emekçilerin, birlikte mücadele etmesini önlemeyi amaçlamaktadır. "Feminizm" kelimesinin başına "sosyalist" ya da "radikal" vb. bir sıfatın eklenmesi, bu gerçeği değiştirmez. Hatta onun deşifre olmuş yüzünü perdelemeye çalıştığı için daha tehlikelidir. Ne yazık ki bugün küçük-burjuva devrimcileri üzerinden, bu tehlike hızla yayılmaktadır.

Bu durum genel olarak komünistlerin, özel olarak komünist kadınların önüne feminizme karşı mücadeleyi yakıcı bir şekilde koyuyor. Tasfiyeciliğe ve reformizme karşı mücadele, kadın sorununda feminizme karşı mücadele şeklini alıyor. **Yüzyıl önce komünistlerin yenilgiye uğrattığı feminizm ile bir kez daha hesaplaşmak durumundayız.** O açıdan kadının kurtuluşu "feminizm mi, sosyalizm mi" sorusu ve bunun tarihsel, siyasal, pratik yanıtı, özel bir önem kazanmıştır.

Yediveren Yayınları tarafından 2015 yılında basılan "Feminizm mi, Sosyalizm mi" kitabından alınmıştır.

Kahrolsun Emperyalist Savaş!

İşgalciler Suriye'den defolun!

*Bir tabiat kanunu değildir savaş.
Barışsa bir armağan gibi verilmez insana:
Savaşa karşı barış için
Katillerin önüne dikilmek gerek:
"Hayır yaşatacağız!" demek.
İndirin yumruğunuzu suratlarına!
Böylece mümkün olacak savaş önlemek.*

Bertold Brecht